

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року (у тисячах українських гривень)

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Дана фінансова звітність є фінансовою звітністю Публічного акціонерного товариства «Київмедпрепарат» (далі — «Компанія»).

Основною діяльністю Компанії є виробництво лікарських засобів, виробів медичного призначення, медичної, мікробіологічної та парфюмерно-косметичної продукції та матеріалів, роздрібна та оптова торгівля лікарськими засобами.

Компанія була створена в Україні 25.03.1992р. Орган, що здійснив державну реєстрацію - Шевченківська районна у місті Києві Державна адміністрація.

Код за ЄДРПОУ – 00480862.

Місцезнаходження Компанії: 01032, м. Київ, вул. Саксаганського, буд.139.

Чисельність персоналу станом на 31.12.2018р. склала 1 210 працівників (станом на 31.12.2017р. – 1 184 працівників).

2. ЗДАТНІСТЬ ПРОДОВЖУВАТИ ДІЯЛЬНІСТЬ НА БЕЗПЕРЕРВНІЙ ОСНОВІ

За рік, що закінчився 31.12.2018р., прибуток Компанії склав 38 330 тис.грн. Станом на 31.12.2018р. поточні активи Компанії перевищують її поточні зобов'язання на 343 881 тис.грн.

Фінансова звітність була підготовлена виходячи із припущення, що Компанія буде продовжувати діяльність, як діюча компанія у недалекому майбутньому, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.

ПАТ «Київмедпрепарат» виступив майновим поручителем при отриманні АТ «Банк «Фінанси та Кредит» рефінансування від НБУ. Компанія забезпечила виконання зобов'язань АТ «Банк «Фінанси та Кредит» перед НБУ, передавши у заставу декілька об'єктів нерухомості. Оскільки даний банк знаходиться на стадії припинення діяльності, ця ситуація свідчить про виникнення ризиків в межах господарської діяльності ПАТ «Київмедпрепарат» при узгодженні процесу погашення заборгованості банку перед НБУ.

Проте, керівництво компанії вживає всі можливі заходи для мінімізації впливу ризиків на діяльність компанії. Так, в процесі розгляду справи у Господарському суді м. Києва за позовом НБУ про звернення стягнення на предмет іпотеки, представником компанії було подано клопотання про проведення експертизи для визначення ринкової вартості майна, яке перебуває в заставі. Клопотання судом задоволене, наразі справа перебуває в експертизі.

Також Компанією укладено у 2008 році декілька кредитних договорів з даним банком. 13.09.2016р. Рішенням Господарського суду м. Києва щодо цих договорів було прийнято рішення, яким було внесено зміни в частині продовження строків повернення коштів та сплати нарахованих процентів на 36 місяців, починаючи з 01.10.2016р. по 01.10.2019р.

3. ОСНОВИ ПОДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

В поточному році Компанія застосовувала усі нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, випущені Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та Комітетом з інтерпретації Міжнародних стандартів фінансової звітності, які є обов'язковими для застосування при складанні фінансової звітності за періоди, що починаються з 01.01.2018р. та пізніше.

В 2018 році Компанія прийняла всі стандарти МСФЗ, а також зміни до них та інтерпретації, які вступили в силу з 01.01.2018р. та мають відношення до її діяльності.

На дату затвердження даної фінансової звітності наступні стандарти, тлумачення та зміни до стандартів були випущені, але не вступили в силу:

– МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда - (замінює такі стандарти та інтерпретації: МСБО (IAS) 17 «Оренда»; Інтерпретація IFRIC 4 «Визначення, чи містить угода оренду»; SIC-15 «Операційна оренда: заохочення»; SIC-27

«Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду»). МСФЗ (IFRS) 16 встановлюють принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду з метою забезпечення того, щоб лізингоотримувачі та лізингодавці надавали відповідну інформацію, яка сумлінно представляє ці операції. Був випущений в січні 2016 року і застосовується до річних звітних періодів, що починаються 01.01.2019р. або після цієї дати.

– МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти» - вимагає, щоб страхові зобов'язання були оцінені за поточною вартістю виконання та забезпечує більш уніфікований підхід до вимірювання та презентації для всіх страхових контрактів. Ці вимоги призначені для досягнення мети послідовного та облік у договорів страхування Стандарт розділяє інвестиційну й страхову діяльність, які обидві є важливими напрямками бізнесу страхових компаній, але в яких дуже різна економічна суть. Стандарт вступає в силу 01.01.2021р.

– Тлумачення, розроблене Комітетом з Міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRIC) 23 «Невизначеність щодо розрахунку податку на прибутку» - покликане внести ясність в порядок обліку податку на прибуток в ситуації, коли невідомо, чи погодиться податковий орган з тим чи іншим трактуванням вимог податкового законодавства. Тлумачення набуває чинності 01.01.2019р.

– Доповнення до МСФЗ (IFRS) 9 «Передплата з негативною компенсацією» - змінює існуючі вимоги МСФЗ 9 щодо прав закінчення, щоб дозволити оцінку за амортизованою вартістю (або залежно від бізнес-моделі, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід) навіть у випадку негативних компенсаційних виплат. Пояснення вступає в силу з 01.01.2019р.

– Доповнення до МСБО (IAS) 28 «Інвестиції до асоційованих та спільних підприємств» - поправка вимагає, щоб в угоді з участю асоційованого підприємства або спільного підприємства розмір визнаного прибутку або збитку залежав від того, чи є активи, що продаються або вносяться, бізнесом. Пояснення вступає в силу з 01.01.2019р.

Керівництво Компанії очікує, що набуття чинності стандартом МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» матиме вплив на відображення активів та зобов'язань Компанії, набуття чинності інших стандартів та тлумачень не буде мати істотного впливу на фінансову звітність. На сьогодні Компанія не планує дострокове застосування перелічених стандартів та тлумачень.

Фінансова звітність Компанії за рік, що закінчився 31.12.2018р., була затверджена до випуску 21.02.2019р.

4. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА

4.1 Заява про відповідність

Фінансова звітність Компанії складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»).

4.2 Основи підготовки звітності

Фінансова звітність Компанії підготовлена на основі принципу історичної вартості, за винятком частини фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю на звітну дату.

Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості компенсації, сплаченої в обмін на товари або послуги.

Справедлива вартість визначається як сума, яка була б отримана у результаті продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання в рамках звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, чи підлягає ця ціна безпосередньому спостереженню або оцінці за іншою методикою. Під час оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання Компанія бере до уваги характеристики відповідного активу або зобов'язання так, ніби учасники ринку врахували ці характеристики під час визначення ціни активу або зобов'язання на дату оцінки. Справедлива вартість для цілей оцінки та/або розкриття у цій фінансовій звітності визначається вищезазначеним чином, за винятком операцій виплат на основі акцій, які входять у сферу застосування МСФЗ (IFRS) 2, операцій оренди, що регулюються МСБО (IAS) 17, а також оцінок, що мають певну схожість зі справедливою вартістю, але не є справедливою вартістю (наприклад, чиста вартість реалізації при оцінці запасів згідно з МСБО (IAS) 2 або вартість при використанні при оцінці знецінення згідно з МСБО (IAS) 36.

4.3 Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства

Підприємство вважається асоційованим, якщо Компанія має суттєвий вплив на його фінансову і операційну діяльність. Суттєвий вплив передбачає право брати участь в ухваленні рішень, що стосуються фінансової і операційної діяльності підприємства, але не передбачає контролю або спільного контролю над такою діяльністю.

Спільне підприємство – це спільна діяльність, яка передбачає наявність у сторін, що мають спільний контроль над діяльністю, прав на чисті активи такої діяльності. Такі сторони називаються учасниками спільного підприємства. Спільний контроль - це погоджений контрактом розподіл контролю за економічною діяльністю, який існує, лише якщо стратегічні фінансові та операційні рішення, пов'язані з діяльністю, потребують одностайної згоди сторін угоди про розподіл контролю (контролюючих учасників).

Результати діяльності, а також активи та зобов'язання асоційованого або спільного підприємства включені в дану звітність за методом участі в капіталі, за винятком інвестицій, призначених для продажу, що обліковуються згідно з МСФЗ (IFRS) 5. За методом участі в капіталі інвестиції в асоційоване і спільне підприємство спочатку визнаються в звіті про фінансовий стан за вартістю придбання і згодом коригуються з урахуванням частки Компанії в прибутку або збитках або іншому сукупному доході асоційованого або спільного підприємства. Якщо частка Компанії у збитках асоційованого або спільного підприємства перевищує частку Компанії в цьому підприємстві (включаючи будь-які частки, що по суті складають частину чистих інвестицій Компанії в асоційоване або спільне підприємство), Компанія припиняє визнавати свою частку в подальших збитках. Додаткові збитки визнаються, тільки якщо у Компанії є юридичне або конструктивне зобов'язання відшкодувати перевищення частки у збитках, або якщо Компанія здійснювала платежі від імені асоційованого або спільного підприємства.

Інвестиції в асоційоване або спільне підприємство відображаються за методом участі в капіталі з моменту, коли об'єкт інвестицій стає асоційованим або спільним підприємством. Позитивна різниця між вартістю придбання інвестицій і часткою Компанії в справедливій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань на дату придбання утворює гудвіл, що включається до балансової вартості таких інвестицій. Позитивна різниця між часткою Компанії в справедливій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань та вартістю придбання інвестицій після повторної оцінки відображається у прибутку чи збитках.

Необхідність визнання зменшення корисності інвестицій Компанії в асоційоване або спільне підприємство визначається згідно з МСБО (IAS) 39. При необхідності балансова вартість інвестицій (у тому числі гудвіл) тестується на знецінення згідно з МСБО (IAS) 36 «Зменшення корисності активів» шляхом зіставлення очікуваного відшкодування (більшої з вартостей: вартості при використанні та справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж) з балансовою вартістю. Визнаний збиток від зменшення корисності зменшує балансову вартість інвестицій. Відновлення збитку від зменшення корисності визнається відповідно до МСБО (IAS) 36, якщо сума очікуваної компенсації інвестицій згодом збільшується.

Компанія припиняє застосовувати метод участі в капіталі, коли підприємство перестає бути асоційованим або спільним, або коли інвестиції призначаються для продажу. Якщо Компанія знижує частку участі в колишньому асоційованому або спільному підприємстві, і частка, що залишилася, стає фінансовим активом, Компанія відображає фінансовий актив за справедливою вартістю на цю дату. Різниця між балансовою вартістю та справедливою вартістю частки, що залишилася у володінні в колишньому асоційованому або спільному підприємстві, на дату припинення обліку із застосуванням методу участі в капіталі включається в розрахунок прибутку або збитків від часткового продажу. Крім того, Компанія відображає всі суми, раніше визнані в іншому сукупному доході щодо асоційованого або спільного підприємства так, ніби відповідні активи або зобов'язання продавалися самим асоційованим або спільним підприємством. Таким чином, якщо при продажу активів і зобов'язань усі суми, що раніше відображались асоційованим або спільним підприємством в іншому сукупному доході, перекласифікуються в прибутки або збитки, то Компанія при припиненні застосування методу участі в капіталі також перекласифіковує статті іншого сукупного доходу в прибутки або збитки.

Компанія продовжує застосовувати метод участі в капіталі, якщо асоційоване підприємство стає спільним підприємством або навпаки. У таких випадках переоцінка за справедливою вартістю не проводиться.

Якщо Компанія зменшує частку участі в асоційованому або спільному підприємстві, але продовжує застосовувати метод участі в капіталі, Компанія перекласифіковує в прибуток або збитки пропорційну частину сум, раніше визнаних в іншому сукупному доході, якщо такі рекласифікації були б необхідні при продажу відповідних активів або зобов'язань.

Прибутки або збитки з операцій з асоційованим і спільним підприємством визнаються у звітності Компанії тільки в межах частки в асоційоване або спільне підприємство, що не належить Компанії.

4.4 Участь у спільній операції

Спільна операція – це спільна діяльність, яка передбачає наявність у сторін, що мають спільний контроль над діяльністю, прав на активи та обов'язків щодо зобов'язань, пов'язаних з діяльністю. Такі сторони називаються спільними операторами.

Якщо підприємство, бере участь в спільній операції, Компанія визнає:

- свої активи, включаючи частку спільних активів;
- свої зобов'язання, включаючи частку спільно понесених зобов'язань;
- дохід від продажу своєї частки продукції спільної операції, включаючи частку в загальному доході від продажу продукції спільної операції; і
- свої витрати, включаючи частку спільно понесених витрат.

Компанія визнає свою частку активів, зобов'язань, доходів і витрат у спільній операції відповідно до МСФЗ, які застосовуються до таких активів, зобов'язань, доходів або витрат.

При продажу або внесенні додаткових активів Компанії в спільну операцію вважається, що Компанія проводить операцію з рештою учасників спільної операції. При цьому прибутки та збитки від такої угоди відображаються в звітності Компанії тільки в межах частки інших учасників спільної операції.

При придбанні Компанією активів спільної операції Компанія не відображає свою частку в прибутку або збитках від цієї угоди до перепродажу активів третім сторонам.

4.5 Непоточні активи, призначені для продажу

Непоточні активи та групи вибуття активів класифікуються як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодована в основному не в процесі використання у виробничій діяльності, а при продажу. Ця умова вважається виконаною, якщо актив (група вибуття активів) може бути проданий в поточному стані відповідно до прийнятих умов продажу таких активів (групи), і ймовірність продажу висока. Керівництво повинно завершити продаж активу протягом року з моменту його класифікації як утримуваного для продажу.

Якщо Компанія прийняла план продажу контрольного пакета дочірнього підприємства, всі активи і зобов'язання дочірнього підприємства рекласифікуються як призначені для продажу при виконанні вищезазначених критеріїв, незалежно від збереження Компанією неконтрольованих часток у колишньому дочірньому підприємстві після продажу.

Якщо Компанія дотримується плану продажу, який передбачає продаж інвестицій або частини інвестицій в асоційоване або спільне підприємство, інвестиції, що продаються, їх частина, класифікуються як утримувані для продажу у разі відповідності вищезазначеним критеріям, і Компанія припиняє застосовувати метод участі в капіталі за частиною інвестицій, класифікованих як утримувані для продажу. Частина інвестицій в асоційоване або спільне підприємство, що залишилася, не пере класифіковується як призначена для продажу і продовжує відображатися за методом участі в капіталі. Компанія припиняє застосовувати метод участі в капіталі в момент, коли вибуття призводить до втрати Компанією значного впливу на асоційоване або спільне підприємство.

Після вибуття Компанія відображає частку участі, що залишилася, у колишньому асоційованому або спільному підприємстві відповідно до МСБО (IAS) 39. Якщо ж підприємство продовжує залишатися асоційованим або спільним підприємством, Компанія продовжує застосовувати метод участі в капіталі.

Непоточні активи (групи вибуття активів), класифіковані як утримувані для продажу, оцінюються за найменшою з: а) залишкової вартості на момент рекласифікації, і б) справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

4.6 Визнання доходу

Доходи від реалізації оцінюються за вартістю отриманої компенсації або тієї, яка має бути отримана. Дохід від реалізації зменшується на суму передбачуваних повернень товару покупцями, знижок та інших аналогічних відрахувань.

4.6.1 Реалізація товарів

Доходи від реалізації товарів визнаються за фактом поставки товару і переходу контролю над активом. Контроль над активом означає здатність керувати використанням активу та отримувати практично всю решту вигід від нього. Контроль включає в себе спроможність заборонити іншим суб'єктам господарювання керувати використанням активу та отримувати вигоди від нього. Вигоди від активу – це потенційні грошові потоки (надходження грошових коштів або економія грошових коштів, які вибувають), які можуть бути отримані безпосередньо чи опосередковано.

4.6.2 Надання послуг

Доходи від надання послуг визнаються з урахуванням ступеня завершеності.

4.6.3 Роялті

Дохід від роялті визнається за методом нарахування виходячи із суті відповідної угоди (якщо ймовірність отримання Компанією економічної вигоди висока і сума доходу може бути достовірно оцінена). Фіксовані роялті визнаються рівномірно протягом терміну дії угоди. Роялті, які залежать від обсягу виробництва, продажу або інших показників, відображаються з урахуванням виконання відповідних умов.

4.6.4 Дивідендні і процентні доходи

Дивідендні доходи визнаються в момент встановлення права акціонера на отримання виплати (якщо ймовірність отримання Компанією економічної вигоди висока і величина доходів може бути достовірно оцінена).

Процентні доходи за фінансовим активом визнаються, якщо ймовірність отримання Компанією економічної вигоди висока і величина доходів може бути достовірно оцінена. Процентні доходи розраховуються з урахуванням балансової вартості фінансового активу (без урахування відсотків) і ефективної процентної ставки, яка розраховується так, щоб забезпечити дисконтування очікуваних майбутніх грошових надходжень протягом очікуваного терміну погашення фінансового активу до його балансової вартості на момент визнання.

4.7 Дохід від оренди

Політика КОМПАНІЇ з визнання виручки по угодах операційної оренди приведена в Примітці 4.8.

Договори оренди, за умовами яких до орендаря переходять усі істотні ризики і вигоди, що випливають із права власності, класифікуються як фінансова оренда. Всі інші договори оренди враховуються як операційна оренда.

4.8 Оренда

Договори оренди, за умовами яких до орендаря переходять усі істотні ризики і вигоди, що випливають із права власності, класифікуються як фінансова оренда. Всі інші договори оренди враховуються як операційна оренда.

4.8.1 Компанія як орендодавець

Суми до отримання від орендарів за договорами фінансової оренди відображаються в дебіторській заборгованості в розмірі чистих інвестицій Компанії в оренду. Дохід за фінансовою орендою розподіляється за звітними періодами так, щоб забезпечити постійний рівень прибутковості на чисті інвестиції Компанії в оренду.

Дохід від операційної оренди визнається рівномірно протягом терміну оренди. Первісні прямі витрати, пов'язані з узгодженням умов договору операційної оренди і його оформленням, включаються до балансової вартості переданого в оренду активу і відносяться на витрати рівномірно протягом терміну оренди.

4.8.2 Компанія як орендар

Активи, орендовані за договорами фінансової оренди, спочатку визнаються за найменшою з а) справедливої вартості орендованого майна на початок терміну оренди, і б) теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів. Відповідні зобов'язання перед орендодавцем відображаються в консолідованому звіті про фінансовий стан як зобов'язання з фінансової оренди.

Сума орендної плати розподіляється між фінансовими витратами та зменшенням зобов'язань з оренди таким чином, щоб отримати постійну ставку відсотка на залишок зобов'язання. Фінансові витрати відображаються в прибутку і збитках, якщо вони не мають безпосереднього відношення до кваліфікованих активів. Умовна орендна плата відноситься на витрати по мірі виникнення.

Платежі за договорами операційної оренди визнаються як витрати на прямолінійній основі протягом терміну оренди, якщо тільки інший метод розподілу витрат не відповідає більш точному часовому розподілу економічних вигід від орендованих активів. Умовна орендна плата за договорами операційної оренди відноситься на витрати в міру виникнення.

Отримані при укладанні договорів операційної оренди стимулюючі виплати визнаються як зобов'язання. Загальна сума таких заохочень рівномірно зменшує витрати з оренди, якщо тільки інший метод розподілу витрат не відповідає більш точному часовому розподілу економічних вигід від орендованих активів.

4.9 Іноземна валюта

При підготовці фінансової звітності окремих підприємств угоди в валюті, відмінної від функціональної (в іноземній валюті), відображаються по курсу на дату угоди. Монетарні статті, виражені в іноземних валютах, перераховуються по відповідному валютному курсу у функціональну валюту за відповідним курсом обміну

валют, що діяв на дату складання звітності. Немонетарні статті, які обліковуються в іноземній валюті і які оцінюються за справедливою вартістю, підлягають перерахунку з використанням курсу обміну валют, що діяв на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті, які відображені за історичною вартістю, вираженою в іноземній валюті, не перераховуються.

Курсові різниці за монетарними статтями від зміни курсів валют відображаються в прибутку або збитках в періоді їх виникнення, за наступними виключеннями:

- курсові різниці за позиками в іноземній валюті, що відносяться до об'єктів незавершеного будівництва, призначених для використання у виробничих цілях, включаються у вартість таких об'єктів, коригуючи процентні витрати за позиками в іноземній валюті;
- курсові різниці від хеджування окремих валютних ризиків;
- курсові різниці із заборгованості закордонної господарської одиниці, погашення якої не планується і малоймовірно (така заборгованість входить у чисті інвестиції Компанії в закордонну господарську одиницю), спочатку відображаються в іншому сукупному доході, перекласифіковуються в прибутки або збитки при погашенні заборгованості.

Для подання у звітності активи і зобов'язання закордонної господарської одиниці Компанії перераховані в валюту представлення звітності за курсом на звітну дату. Статті доходів і витрат перераховані за середнім курсом за період, якщо курси протягом періоду істотно не змінювалися. В іншому випадку використовуються курси на дату здійснення операцій. Курсові різниці, що виникають, визнаються і накопичуються в іншому сукупному доході (при цьому вони належним чином розподіляються на неконтрольовані частки).

При продажу закордонного підрозділу (тобто продажу всієї частки Компанії в закордонній господарській одиниці, втраті контролю над дочірнім підприємством, що включає закордонну господарську одиницю, частковому вибутті частки в спільному або асоційованому підприємстві, що включає закордонну господарську одиницю, в якому частка участі, що залишилася, стає фінансовим активом) усі накопичені в іншому сукупному доході курсові різниці, що відносяться до акціонерів Компанії, перекласифіковуються в прибутки або збитки.

Крім того, при частковому продажу, що не веде до втрати контролю над дочірнім підприємством, що включає закордонну господарську одиницю, пропорційна частка накопичених курсових різниць перераховується на новий відсоток неконтрольованих часток, а не рекласифікується в прибутки або збитки. В усіх інших випадках часткового продажу (тобто при неповному продажу асоційованого або спільного підприємства, який не веде до втрати значного впливу або спільного контролю Компанією), пропорційна частка накопичених курсових різниць рекласифікується в прибутки або збитки.

Гудвіл та коригування справедливої вартості за ідентифікованими придбаними активами і зобов'язаннями, що виникають при придбанні закордонної господарської одиниці, розглядаються як активи і зобов'язання закордонної господарської одиниці і перераховуються за курсом на звітну дату. Курсові різниці, що виникають, визнаються в іншому сукупному доході.

Монетарні активи і зобов'язання, представлені в іноземних валютах, перераховуються за курсом на кінець звітного періоду.

4.10 Витрати на позики

Витрати на позики, безпосередньо пов'язані з придбанням, будівництвом або створенням активів, для підготовки яких до запланованого використання або продажу необхідно чимало часу (кваліфіковані активи), включаються до вартості таких активів до тих пір, поки вони не будуть готові до запланованого використання або продажу.

Дохід, отриманий у результаті тимчасового інвестування отриманих позикових коштів до моменту їх витрачання на придбання кваліфікованих активів, віднімається від витрат на залучення позикових коштів.

Усі інші витрати на позики відображаються в прибутку або збитках в міру їх виникнення.

4.11 Державні гранти

Державні гранти визнаються, коли з'являється достатня впевненість, що будуть виконані всі умови, необхідні для одержання грантів, і що гранти будуть одержані.

Державні гранти визнаються у прибутку або збитку на систематичній основі одночасно з визнанням у прибутку або збитку витрат, компенсованих грантами. Зокрема, державні гранти, основна умова яких – прийняття Компанією зобов'язань, що виникають у зв'язку з купівлею, будівництвом та іншим придбанням довгострокових активів, відображаються у звіті про фінансовий стан як доходи майбутніх періодів з подальшим віднесенням в прибуток або збиток на систематичній і раціональній основі протягом строку корисного

використання відповідних активів.

Державні гранти, що компенсують вже понесені витрати, збитки або представлені у вигляді фінансової допомоги, що не пов'язана з майбутніми витратами, відносяться на доходи періоду, в якому виникає право їх отримання.

Економічні вигоди від отриманих державних позик за ставкою, що нижча, ніж ринкова, враховуються як державний грант в розмірі різниці між надходженнями за позикою та її справедливою вартістю, розрахованою за діючими ринковими ставками.

4.12 Виплати працівникам

4.12.1 Пенсійне забезпечення та вихідна допомога

Платежі за пенсійними програмами з визначеним внеском відносяться на витрати по мірі надання працівниками послуг, що дають їм право на пенсійні виплати.

Витрати за пенсійними програмами з визначеними виплатами оцінюються за методом прогнозованої облікової одиниці. При цьому актуарна оцінка проводиться на кінець року. Переоцінка, яка включає зміни актуарних припущень, ефект зміни граничної межі активів (якщо такий можна застосувати) і повернення на активи пенсійних програм (за виключенням процентного доходу), слід визнавати негайно в іншому сукупному доході звітного періоду. Визнана в іншому сукупному доході переоцінка не підлягає рекласифікації в прибутки або збитки. Вартість послуг минулих періодів визнається в прибутку або збитку в періоді зміни пенсійних програм. Чистий процентний дохід/(витрати) розраховується шляхом застосування ставки дисконтування на початок періоду до чистих активів/зобов'язань з пенсійних програм на цю дату.

Категорії витрат за пенсійними програмами з визначеними виплатами включають:

- вартість послуг (включаючи вартість послуг поточного та минулих періодів, а також прибуток або збиток від секвестрів і погашень пенсійних програм);
- чистий процентний дохід/(витрати); і
- переоцінка.

Компанія відображає перші два компоненти витрат у складі прибутків та збитків за статтю «Витрати на персонал». Прибуток і збиток від секвестру враховуються як вартість послуг минулих періодів.

Пенсійні зобов'язання відображені в звіті про фінансовий стан за фактичним дефіцитом або профіцитом пенсійних програм з визначеними виплатами. Величина профіциту при цьому обмежена теперішньою вартістю економічних вигід у вигляді повернення коштів з пенсійних програм або відрахувань з майбутніх внесків за пенсійними програмами.

Зобов'язання за вихідною допомогою відображаються на одну з дат, що відбулася раніше: а) коли підприємство вже не може відкликати пропозицію вихідної допомоги, і б) коли підприємство визнало відповідні витрати на реструктуризацію.

4.12.2 Короткострокові та інші довгострокові виплати працівникам

Компанія визнає зобов'язання з виплат працівникам, у тому числі: заробітної плати, відпусток, оплати тимчасової непрацездатності в тому періоді, коли надана відповідна послуга, в розмірі винагороди, яку Компанія планує виплатити, без врахування ефекту дисконтування.

Зобов'язання, визнані щодо короткострокових виплат працівникам, оцінюються в сумі винагороди, яку Компанія планує виплатити, без врахування ефекту дисконтування.

Зобов'язання, визнані щодо інших довгострокових виплат працівникам, визнаються за приведеною вартістю очікуваних майбутніх платежів за послуги, надані працівниками станом на звітну дату.

4.12.3 Внески працівників або третіх осіб в пенсійні програми з визначеними виплатами

Добровільні внески працівників або третіх осіб зменшують вартість послуг в момент оплати внесків до програми.

Якщо формалізовані положення програми передбачають внески працівників або третіх осіб, облік залежить від того, чи пов'язані внески з послугами, наступним чином:

- якщо внески не пов'язані з послугами (наприклад, внески потрібні для зменшення дефіциту, що виникає в результаті збитків від активів програми або в результаті актуарних збитків), то вони впливають на результати переоцінки чистого зобов'язання (активу).
- якщо внески пов'язані з послугами, то вони зменшують вартість послуг. Якщо величина внесків залежить від стажу роботи, Компанія зменшує вартість послуг шляхом розподілу внесків між періодами надання послуг з використанням того ж методу розподілу, який потрібен відповідно до пункту 70 МСФЗ (IFRS) 2 для загальної величини винагород.

4.13 Платіж на основі акцій

4.13.1 Платіж на основі акцій Компанії

Виплати на основі акцій з розрахунками інструментами власного капіталу працівникам та іншим особам обліковуються за справедливою вартістю інструментів власного капіталу на дату надання.

Справедлива вартість платежу на основі акцій з використанням інструментів власного капіталу, визначена на дату надання, відноситься на витрати рівномірно протягом терміну переходу прав за інструментами власного капіталу, обумовленого досягненням цільових показників, виходячи з оцінки Компанією кількості інструментів власного капіталу, права на які перейдуть працівникам, з відповідним збільшенням капіталу. На кожну звітну дату Компанія переглядає оцінки кількості інструментів власного капіталу, права на які перейдуть працівникам. Якщо початкові оцінки переглядаються, вплив перегляду відображається в прибутку або збитку протягом строку переходу прав за інструментами власного капіталу в кореспонденції з рахунком резерву на виплати працівникам з розрахунками інструментами власного капіталу.

Платежі на основі акцій з використанням інструментів власного капіталу особам, які не є працівниками, оцінюються за справедливою вартістю отриманих товарів і послуг, крім випадків, коли їх справедлива вартість не може бути надійно оцінена. У таких випадках платежі на основі акцій оцінюються за справедливою вартістю

наданих інструментів власного капіталу, яка визначається на дату отримання підприємством товарів або надання послуг контрагентом.

За платежами на основі акцій з використанням грошових коштів зобов'язання за придбані товари чи послуг визначається за справедливою вартістю. Доки зобов'язання не погашене, суб'єкт господарювання повинен переоцінювати справедливу вартість такого зобов'язання на кінець кожного звітного періоду та на дату погашення, визнаючи будь-які зміни справедливої вартості у складі прибутків або збитків за відповідний період.

4.13.2 Операції, платіж за якими здійснюється на основі акцій

Якщо права на виплати на основі акцій працівників придбаного дочірнього підприємства замінюються правами на платежі на основі акцій підприємств Компанії (надані на заміну платежі), то і платежі на основі акцій придбаного дочірнього підприємства, і надані на заміну платежі оцінюються згідно з МСФЗ (IFRS) 2 (тобто за ринковою ціною) на дату придбання. Частка наданих на заміну платежів, що враховується при оцінці переданої компенсації при об'єднанні бізнесу, дорівнює ринковій ціні наданих на заміну платежів на основі акцій придбаного дочірнього підприємства, помноженої на частку від ділення завершеної частини загального терміну переходу прав на довший з а) загального періоду переходу прав, б) первісного періоду набуття прав за платежами на основі акцій придбаного дочірнього підприємства. Перевищення ринкової ціни наданих на заміну платежів над ринковою ціною платежів на основі акцій придбаного дочірнього підприємства, яке враховується при оцінці переданої компенсації при об'єднанні бізнесу, визнається як оплата послуг, що надаються після об'єднання бізнесу.

Якщо дія платежів на основі акцій придбаного дочірнього підприємства, припиняється у результаті об'єднання бізнесів, і Компанія замінює їх за відсутності у неї такого зобов'язання, надані на заміну платежі оцінюються за ринковою ціною відповідно до МСФЗ (IFRS) 2. Ринкова ціна наданих на заміну платежів цілком визнається як оплата послуг, наданих після об'єднання бізнесу.

Якщо невиконані платежі на основі акцій з використанням інструментів власного капіталу придбаного дочірнього підприємства не замінюються Компанією на власні платежі на основі акцій, то платежі на основі акцій придбаного дочірнього підприємства оцінюються за ринковою ціною на дату придбання. Якщо права за платежами на основі акцій перейшли на дату придбання, то вони включаються в неконтрольовані частки придбаного дочірнього підприємства. Якщо права за платежами на основі акцій на дату придбання не перейшли, ринкова ціна платежів на основі акцій, права за якими не перейшли, і яка розподіляється на неконтрольовані частки придбаного дочірнього підприємства, розраховується як частка від ділення завершеної частини строку переходу прав на довший з: а) загального періоду переходу прав, б) первісного періоду набуття прав на платежі на основі акцій придбаного дочірнього підприємства. Інша частина визнається як оплата послуг, що надаються після об'єднання бізнесу.

4.14 Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток включають поточний і відстрочений податок.

4.14.1 Поточний податок

Сума поточного податку визначається сумою оподаткованого прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від прибутку до податків зі звіту про Сукупний дохід за рахунок включення частини доходів і витрат в оподатковуваний прибуток інших років, а також виключення доходів (прибутків), які взагалі не підлягають оподаткуванню. Сума поточного податку на прибуток розраховується з використанням ставок, затверджених законодавством на звітну дату.

4.14.2 Відстрочений податок

Відстрочений податок визнається стосовно різниць між балансовою вартістю активів і зобов'язань, відображених у звітності, і відповідними податковими базами, які використовуються при розрахунку оподаткованого прибутку. Відстрочені податкові активи відображаються з урахуванням всіх тимчасових різниць, що вираховуються, при умові високої ймовірності достатності майбутнього оподаткованого прибутку для використання цих тимчасових різниць. Відстрочені податкові активи/відстрочені податкові зобов'язання не відображаються в звітності, якщо тимчасові різниці виникають внаслідок визнання інших активів і зобов'язань в межах угод (крім угод об'єднання бізнесів), які не впливають ні на оподаткований, ні на бухгалтерський прибуток. Крім цього, відстрочені податкові зобов'язання не відображаються у звітності, якщо тимчасові різниці виникають в результаті гудвілу.

Відстрочені податкові зобов'язання відображаються з урахуванням оподатковуваних тимчасових різниць, які відносяться до дочірнього, асоційованого підприємства, а також спільної діяльності, за виключення випадків,

коли Компанія може контролювати строки відновлення тимчасових різниць, і ця різниця з високою ймовірністю не буде повернена в найближчому майбутньому. Відстрочені податкові зобов'язання дочірнього, асоційованого підприємства і спільної діяльності визнаються при високій ймовірності отримання в майбутньому оподаткованого прибутку, достатнього для використання тимчасових різниць, що вираховуються, і очікування їх використання в найближчому майбутньому.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату і знижується у тій мірі, у якій відсутня ймовірність одержання достатнього оподаткованого прибутку, який дозволить відшкодувати повністю або частково суму цього активу.

Відстрочені податкові активи/відстрочені податкові зобов'язання розраховуються за податковими ставками (а також положеннями податкового законодавства), затвердженими або практично затвердженими законодавчо на звітну дату, які, як передбачається, будуть діяти в період реалізації відстрочених податкових активів/відстрочених податкових зобов'язань. Оцінка відстрочених податкових активів/відстрочених податкових зобов'язань відображає податкові наслідки намірів Компанії з відшкодування або погашення балансової вартості активів і зобов'язань на звітну дату.

Для розрахунку відстрочених податкових активів/відстрочених податкових зобов'язань інвестиційної нерухомості, що оцінюється за справедливою вартістю, автоматично презюмується, що балансова вартість інвестиційної нерухомості буде відшкодована за рахунок продажу. Ця презумпція може бути спростована для амортизованої інвестиційної нерухомості, утримуваної в межах бізнес-моделі, яка передбачає відшкодування балансової вартості шляхом використання інвестиційної нерухомості в звичайній діяльності, а не при продажу.

4.14.3 Поточний та відстрочений податок за рік

Поточні і відстрочені податки визнаються як витрати або доходи у складі прибутку або збитку, якщо тільки вони не відносяться до статей, відображених в іншому сукупному доході або власному капіталі. У цьому випадку поточні і відстрочені податки також визнаються в іншому сукупному доході або у власному капіталі. Поточні і відстрочені податки, які виникли внаслідок угод об'єднання бізнесів, враховуються при відображенні цих угод у звітності

4.15 Основні засоби

Земля та будівлі, призначені для використання у виробництві продукції, виконанні робіт, наданні послуг, для управлінських потреб, відображаються у звіті про фінансовий стан за оціночною вартістю (справедлива вартість на дату переоцінки), за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності. Переоцінка проводиться регулярно, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від справедливої вартості на звітну дату.

Будь-яке збільшення вартості будівель і землі в результаті переоцінки включається в інший сукупний дохід і накопичується в капіталі в тій мірі, в якій воно перевищує попереднє зниження вартості тих же активів, відображених раніше як збиток. Переоцінка в межах попереднього зниження відноситься на фінансовий результат. Зниження балансової вартості будівель і землі в результаті переоцінки також відноситься на фінансовий результат в частині його перевищення над залишком резерву з переоцінки, створеного в результаті попередніх переоцінок цього активу.

Об'єкти незавершеного будівництва, що зводяться для подальшого використання у виробничих або адміністративних цілях, враховуються за вартістю будівництва за вирахуванням будь-яких визнаних збитків від зменшення корисності. Вартість будівництва включає вартість професійних послуг, а також для кваліфікованих активів витрати на позики, що капіталізуються у відповідності до облікової політики Компанії. Такі об'єкти основних засобів відносяться до відповідних категорій основних засобів на момент завершення будівництва або готовності до цільового використання. Нарахування амортизації за цими активами, так, як і за іншими об'єктами нерухомості, починається з моменту готовності активів до запланованого використання.

Амортизація даних активів на тій же основі, що й інших об'єктів основних засобів починається з моменту, коли ці активи готові до використання за призначенням. Амортизація основних засобів призначена для списання вартості активів, крім землі та незавершених об'єктів нерухомості, протягом очікуваного строку їх корисного використання з застосуванням прямолінійного методу. Передбачуваний термін корисного використання, ліквідаційна вартість і метод амортизації переглядаються на кінець кожного року; при цьому вплив будь-яких змін оцінки визнається в періоді такої зміни.

Амортизація основних засобів розраховується лінійним методом з метою рівномірного віднесення їх первісної вартості на ліквідаційну вартість протягом розрахованого строку їх корисної служби.

Очікуваний строк корисного використання відповідних активів становить:

Група основних засобів	Строк корисного використання
Будівлі і споруди	15-147
Машини, обладнання	5-50
Транспортні засоби	5-10
Офісне обладнання та інвентар	2-18
Багаторічні насадження	10

Активи, отримані за угодами фінансової оренди, амортизуються протягом очікуваного строку корисної експлуатації в тому ж порядку, що і активи, які знаходяться у власності Компанії. Однак при відсутності обґрунтованої впевненості в тому, що право власності перейде до орендаря наприкінці строку оренди, актив повинен бути повністю амортизований протягом більш коротшого зі строків: строку оренди і строку корисної експлуатації.

Об'єкт основних засобів списується при продажу або коли від продовження експлуатації активу не очікується майбутніх економічних вигід. Прибутки або збитки від продажу або іншого вибуття основних засобів визначаються як різниця між ціною продажу і балансовою вартістю основних засобів і визнаються у звіті фінансові результати.

4.16 Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – це об'єкти, які використовуються для отримання орендної плати, збільшення капіталу або в їх поєднанні (у тому числі, що перебувають у процесі будівництва). Об'єкти інвестиційної нерухомості враховуються за вартістю придбання, включаючи витрати на придбання. У подальшому вони оцінюються за справедливою вартістю. Усі активи, які Компанія здає в операційну оренду, щоб отримувати дохід або в цілях збільшення капіталу, враховуються як інвестиційна власність і оцінюються за справедливою вартістю. Зміни в справедливій вартості інвестиційної нерухомості включаються в прибутки або збитки періоду, в якому вони виникають.

Об'єкт інвестиційної нерухомості списується при вибутті або остаточному вилученні з експлуатації, коли більше не очікується отримання пов'язаних з ним економічних вигід. Різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю інвестиційної нерухомості включається в прибутки або збитки у періоді списання.

4.17 Нематеріальні активи

4.17.1 Нематеріальні активи, придбані окремо

Нематеріальні активи з визначеними строками корисної експлуатації, придбані окремо, враховуються за справедливою вартістю придбання за вирахуванням накопиченої амортизації та накопиченого збитку від зменшення корисності. Амортизація нараховується рівномірно протягом строку корисної експлуатації нематеріального активу. Очікувані строки корисної експлуатації та метод нарахування амортизації аналізуються на кожну звітну дату, при цьому всі зміни в оцінках відображаються в звітності без перегляду порівняльних показників. Нематеріальні активи з невизначеними строками корисної експлуатації, придбані окремо, враховуються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченого збитку від зменшення корисності.

4.17.2 Нематеріальні активи, створені власними силами - дослідження та розробки

Витрати на дослідження відносяться на витрати періоду, в якому вони понесені.

Витрати на проведені власними силами (як самостійний проект або як частина інших робіт) розробки відображаються як нематеріальні активи при одночасному дотриманні наступних умов:

- технологічна можливість завершення робіт зі створення нематеріальних активів, придатного до використання або продажу;
- намір завершити роботи зі створення, використання або продажу нематеріальних активів;
- можливість використовувати або продати нематеріальні активи;
- висока ймовірність надходження майбутніх економічних вигід від нематеріальних активів;
- наявність технічних, фінансових та інших ресурсів для завершення розробок, використання або продажу нематеріальних активів;
- можливість надійно оцінити вартість нематеріального активу, що виникає в результаті проведення розробок.

Нематеріальні активи, створені власними силами, відображаються в обліку в сумі витрат, понесених після дати, коли нематеріальний актив вперше починає відповідати вказаним вище критеріям. При неможливості відображення нематеріального активу, створеного власними силами, витрати на розробку відносяться на

витрати періоду, у якому вони понесені.

Після прийняття на облік нематеріальні активи, створені власними силами, обліковуються за фактичною собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопиченого збитку від зменшення корисності, аналогічно нематеріальним активам, які окремо придбані.

4.17.3 Нематеріальні активи, придбані при об'єднанні бізнесу

Нематеріальні активи, придбані в ході об'єднання бізнесу і відображені окремо від гудвілу, відображаються в обліку за справедливою вартістю на дату придбання (справедлива вартість розглядається як вартість придбання).

Після взяття на облік нематеріальні активи, придбані в ході об'єднання бізнесу, відображаються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченої амортизації і накопичених збитків від зменшення корисності, аналогічно нематеріальним активам, які придбані окремо.

4.17.4 Списання нематеріальних активів

Нематеріальні активи списуються при продажу або коли від їх використання або вибуття не очікується майбутніх економічних вигід. Різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю активу включається в прибуток або збиток в момент списання.

4.18 Зменшення корисності матеріальних і нематеріальних активів, за винятком гудвілу

На кожен звітну дату Компанія переглядає балансову вартість своїх основних засобів та нематеріальних активів з метою визначення, чи існує будь-яке свідчення того, що ці активи зазнали збитку від зменшення корисності. За наявності такого свідчення Компанія оцінює суму відшкодування відповідного активу для визначення розміру збитку від зменшення корисності. Якщо неможливо здійснити оцінку суми відшкодування окремого активу, Компанія оцінює суму відшкодування одиниці, яка генерує грошові кошти, до якої належить актив. Вартість корпоративних активів Компанія розподіляється на окремі одиниці, що генерують грошові кошти, або найменші групи одиниць, що генерують грошові кошти, для яких може бути знайдений розумний і послідовний метод розподілу.

Нематеріальні активи з невизначеним строком корисної експлуатації і нематеріальні активи, які ще не придатні до використання, оцінюються на зменшення корисності щонайменше щорічно або частіше, якщо виявляються ознаки можливого зменшення корисності.

Сума очікуваного відшкодування визначається як більша з величин: справедливої вартості активу за вирахуванням витрат на продаж та вартості при використанні. Оцінюючи вартість при використанні, очікувані майбутні потоки грошових коштів дисконтуються з використанням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточну ринкову оцінку вартості грошей в часі та ризики, властиві цьому активу, на які не коригувалася оцінка майбутніх грошових потоків.

Якщо сума очікуваного відшкодування активу (або одиниці, яка генерує грошові кошти) виявляється нижчою, ніж балансова вартість, то балансова вартість активу (одиниці, яка генерує грошові кошти) зменшується до суми очікуваного відшкодування. Збитки від зменшення корисності відразу відображаються в прибутку або збитку, якщо актив не підлягає регулярній переоцінці. У цьому випадку збиток від зменшення корисності враховується як зменшення резерву з переоцінки

Якщо збиток від зменшення корисності в подальшому відновлюється, балансова вартість одиниці активу, яка генерує грошові кошти, збільшується до отриманої в результаті нової оцінки суми очікуваного відшкодування, таким чином, щоб нова балансова вартість не перевищувала балансову вартість, яка була б визначена, якби щодо цього активу (одиниці, яка генерує грошові кошти) не був відображений збиток від зменшення корисності в попередні роки. Відновлення збитку від зменшення корисності відразу ж відображається в прибутку або збитку, якщо тільки актив не підлягає регулярній переоцінці. У цьому випадку відновлення збитку від зменшення корисності враховується як збільшення резерву з переоцінки.

4.19 Кредити та позики

Кредити і позики спочатку оцінюються за справедливою вартістю і згодом обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Короткострокові кредити і позики включають в себе:

- процентні кредити та позики з терміном погашення менш одного року;
- короткострокову частину довгострокових процентних кредитів і позик. Довгострокові кредити і позики включають в себе зобов'язання з терміном погашення більше одного року.

4.20 Запаси

Запаси відображаються за найменшою з величин: собівартості та чистої вартості реалізації. Вартість придбання запасів визначається за ідентифікованим методом. Чиста вартість реалізації – це розрахована ціна реалізації запасів за вирахуванням передбачуваних витрат на завершення та витрат на реалізацію.

4.21 Формування забезпечень

Забезпечення визнаються, коли у Компанії є зобов'язання (юридичне або конструктивне), що виникло в результаті минулих подій, і при цьому вірогідним є те, що Компанія буде змушена погасити це зобов'язання, і можна зробити достовірну оцінку цього зобов'язання.

Забезпечення визнається в найкращій оцінці витрат, необхідних для погашення існуючого зобов'язання, на звітну дату з урахуванням ризиків, характерних для цього зобов'язання. Якщо зобов'язання розраховується на основі передбачуваних грошових потоків по його погашенню, то грошові потоки дисконтуються (якщо вплив дисконтування суттєвий).

Якщо очікується, що виплати з погашення зобов'язань будуть частково або повністю відшкодовані третьою стороною, відповідна дебіторська заборгованість відображається як актив тільки при повній впевненості, що компенсація буде отримана, і можливості її надійної оцінки.

4.21.1 Судові справи

Відповідно до МСФЗ Компанія визнає резерв лише у випадку існування поточного зобов'язання за минулою подією, можливості переходу економічних вигід і достовірної оцінки суми витрат по переходу. У випадках, коли ці вимоги не виконуються. Інформація про умовне зобов'язання може бути розкрита в примітках до фінансової звітності. Реалізація будь-якого умовного зобов'язання, яка не була визнана або розкрита на поточний момент у фінансовій звітності, може мати суттєвий вплив на фінансовий стан компанії. Застосування даних принципів облікової політики по відношенню до судових справ потребує від керівництва Компанії оцінок різних фактичних та юридичних питань поза його контролем.

4.21.2 Обтяжливі контракти

Зобов'язання за обтяжливим контрактом визнається в забезпеченнях і оцінюється за тими ж принципами. Контракт вважається обтяжливим, якщо Компанія взяла на себе договірні зобов'язання, виконання яких пов'язане з неминучими збитками, тобто сума витрат на виконання зобов'язань перевищує очікувані економічні вигоди від контракту.

4.21.3 Реструктуризація

Резерв на проведення реструктуризації формується на дату, коли Компанія розробила детальний офіційний план реструктуризації і викликала обґрунтоване очікування у тих, на кого вона впливає, що вона здійснить реструктуризацію, розпочавши впровадження цього плану або оголосивши його зміст до всіх зацікавлених осіб. Резерв на проведення реструктуризації створюється тільки на суму прямих витрат, тобто витрат, однозначно обумовлених реструктуризацією і не пов'язаних з поточною діяльністю.

4.21.4 Гарантійне обслуговування

Резерв на гарантійне обслуговування, що проводиться відповідно до законодавства про захист прав споживачів, формується на дату реалізації товарів і визначається на основі найкращої оцінки витрат, необхідних для погашення зобов'язань Компанії.

4.21.5 Умовні зобов'язання, придбані в ході об'єднання бізнесу

Умовні зобов'язання, придбані при об'єднанні бізнесу, відображаються в обліку за справедливою вартістю на дату придбання. У подальшому умовні зобов'язання оцінюються за найбільшою з: а) величини, визначеної згідно з МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи», і б) величини, за якою вони були спочатку взяті на облік, за вирахуванням накопиченої амортизації.

4.22 Фінансові інструменти

Фінансові активи і фінансові зобов'язання визнаються, коли підприємство стає стороною у контрактних взаємовідносинах щодо певного фінансового інструмента.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання первісно оцінюються за справедливою вартістю. Витрати на

здійснення операції, які безпосередньо пов'язані з придбанням або випуском фінансових активів і фінансових зобов'язань (окрім фінансових активів і фінансових зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибуток або збиток), відповідно збільшують або зменшують справедливу вартість фінансових активів або фінансових зобов'язань при первісному визнанні. Витрати на здійснення операції, які безпосередньо пов'язані з придбанням або випуском фінансових активів або фінансових зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю через прибутки або збитки, відображаються в прибутку або збитку.

4.22.1 Справедлива вартість

Справедлива вартість – ціна, за якою відбувалася б звичайна операція продажу активу чи передачі зобов'язання між учасниками ринку на дату оцінки за нинішніх ринкових умов.

Оцінка справедливої вартості базується на судженні, що угода про продаж активу буде відбуватися:

- На основному ринку активу чи зобов'язання;
- На найбільш вигідному ринку для даного активу чи зобов'язання, за відсутності основного ринку.

Основний чи найбільш вигідний ринок повинен бути доступний для Компанії.

Справедливу вартість активу чи зобов'язання визначають, виходячи з пропозицій, які учасники ринку використовували би при визначенні ціни активу чи зобов'язання, якщо припустити, що такі учасники ринку діють, переслідуючи власні економічні вигоди.

Оцінка справедливої вартості нефінансового активу враховує здатність учасника ринку генерувати економічні вигоди від кращого до найбільш ефективного використання активу, або продаючи його іншому учаснику ринку, який буде використовувати актив у найкращий і найбільш ефективний спосіб.

Компанія використовує різні методи оцінки, необхідні в даних умовах, і для яких є достатньо даних для визначення справедливої вартості, максимально використовуючи відповідні доступні очевидні вхідні дані і зводячи до мінімуму використання недоступних вхідних даних.

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких вимірюється або розкрита в фінансовій звітності, класифікуються в рамках ієрархії справедливої вартості, наведеної нижче, починаючи зі вхідних даних низького рівня, які суттєво впливають на оцінку справедливої вартості в цілому:

Вхідні дані 1-го рівня – Ціни ринкових котирувань (без коригувань) на активних ринках для стандартизованих активів та зобов'язань.

Вхідні дані 2-го рівня – Методи оцінки, для яких низький рівень вхідних даних, що мають значний вплив на оцінку справедливої вартості, є прямо або опосередковано доступний.

Вхідні дані 3-го рівня – Методи оцінки, для яких низький рівень вхідних даних, що мають значний вплив на оцінку справедливої вартості, недоступний.

Для активів і зобов'язань, які визнають у фінансовій звітності на регулярній основі, Компанія визначає, відбулося переміщення між рівнями ієрархії шляхом перегляду класифікації (на основі найнижчого рівня вхідних даних, які є істотними для оцінки справедливої вартості в цілому) в кінці кожного звітного періоду.

Фінансова звітність Компанії підготовлена на основі принципу історичної вартості, за винятком частини основних засобів і фінансових інструментів, які обліковуються за оціночною вартістю або справедливою вартістю на звітну дату.

Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості компенсації, виплаченої в обмін на товари і послуги.

Справедлива вартість визначається як сума, яка була би отримана в результат продажу активу чи виплачена при передачі зобов'язання в рамках звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, підлягає ця оцінка безпосередньому нагляду чи оцінці по іншій методиці. При оцінці справедливої вартості активу або зобов'язання Компанія бере до уваги характеристики відповідного активу або зобов'язання так, ніби учасники ринку врахували ці характеристики при визначенні ціни активу або зобов'язання на дату оцінки.

Справедлива вартість для цілей оцінки і / або розкриття в цих фінансових звітів визначається вищезазначеним чином, за винятком операцій виплат на основі акцій, що входять в сферу застосування МСФЗ (IFRS) 2, операцій оренди, що регулюються МСФЗ (IAS) 17, а також оцінок, що мають певну схожість зі справедливою вартістю, але не є справедливою вартістю (наприклад, чиста вартість реалізації при оцінці запасів відповідно до МСФЗ (IAS) 2 або вартість при використанні при оцінці зменшення корисності відповідно до МСФЗ (IAS) 36).

4.23 Фінансові активи

Класифікація фінансових активів залежить від бізнес-моделі Компанії з управління фінансовими активами і установленими договором характеристиками грошових потоків за фінансовим активом.

Фінансові активи класифікуються за наступними категоріями:

- за амортизованою собівартістю;
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід ;
- за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

4.23.1 Фінансові активи за амортизованою собівартістю

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю в разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків; і
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Метод ефективної ставки відсотка використовується для розрахунку амортизованої вартості фінансового активу (зобов'язання) та розподілу відсоткових доходів (витрат) протягом відповідного періоду. Ефективна ставка відсотка – це ставка, яка точно дисконтує очікувані майбутні грошові надходження (виплати) грошових коштів (включаючи всі отримані або сплачені гонорари за договорами, які становлять невід'ємну частину ефективної ставки відсотка, витрати на операцію та інші премії або дисконти) протягом очікуваного строку використання фінансового активу (зобов'язання) або (якщо доцільно) коротшого строку, до чистої балансової вартості на момент їхнього первісного визнання.

Доходи за борговими інструментами відображаються за методом ефективної ставки відсотка, за виключенням фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через прибутки або збитки.

4.23.2 Позики і дебіторська заборгованість

Позики і дебіторська заборгованість - це непохідні фінансові активи з фіксованими платежами або платежами, які підлягають визначенню, що не котируються на активному ринку. Позики і дебіторська заборгованість (включаючи торговельну та іншу дебіторську заборгованість, кошти в банках і касі, а також інші) обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка за вирахуванням зменшення корисності.

Доходи з відсотків визнаються із застосуванням ефективної ставки відсотка, за винятком короткострокової дебіторської заборгованості, для якої визнання відсотків не буде мати істотного впливу.

4.23.3 Фінансові активи, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Вкладення в пайові цінні папери, наявні для продажу, за якими немає котируваних ринкових цін на активному ринку, і справедлива вартість яких не може бути надійно оцінена, а також пов'язані з ними похідні фінансові інструменти, розрахунки за якими повинні проводитися шляхом поставки не котируваних пайових цінних паперів, оцінюються за собівартістю за вирахуванням збитків від зменшення корисності, визначених на кожну звітну дату.

4.23.4 Фінансові активи, за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

4.23.5 Знецінення фінансових активів

Компанія визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, за винятком оцінюваних за справедливою вартістю через прибутки та збитки.

Для фінансових активів, які обліковуються за амортизованою вартістю, сумою резерву є різниця між балансовою вартістю та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх потоків грошових коштів, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка для цього фінансового активу.

4.23.6 Припинення визнання фінансових активів

Компанії припиняє визнавати фінансові активи лише в тих випадках, коли припиняють свою дію договірні права на грошові потоки від цього активу; або ж коли вона передає фінансовий актив і всі істотні ризики й вигоди, пов'язані з володінням цим активом, третій особам. Якщо Компанії не передає і не залишає за собою всі істотні ризики й вигоди, пов'язані з володінням активом, і продовжує контролювати переданий актив, тоді вона визнає свою частку в цьому активі та пов'язане з ним зобов'язання на суму, яку їй, можливо, потрібно буде заплатити. Якщо Компанії зберігає всі істотні ризики й вигоди, пов'язані з володінням переданим фінансовим активом, вона продовжує визнавати цей фінансовий актив, а також визнає забезпечені заставами суми кредитів у розмірі отриманих надходжень.

При повному припиненні визнання фінансового активу різниця між його балансовою вартістю та сумою отриманої і належної до отримання компенсації, а також зміни, накопичені в іншому сукупному прибутку, відображаються в прибутку або збитках.

Якщо визнання фінансового активу припиняється не в повному обсязі (наприклад, коли Компанії зберігає можливість викупити частину переданого активу), Компанії розподіляє балансову вартість фінансового активу між частиною, яку вона продовжує визнавати у зв'язку із продовженням участі в ньому, та частиною, яку вона більше не визнає, на основі відносної справедливої вартості цих частин на дату передачі. Різниця між балансовою вартістю, розподіленою на частину, яка більше не визнається, і сумою отриманої компенсації за частину, яка більше не визнається, та будь-яким накопиченим прибутком або збитком, розподіленим на неї, який був визнаний у складі інших сукупних доходів, визнається у складі прибутку або збитку. Накопичений прибуток або збиток, який був раніше визнаний у складі інших сукупних доходів, розподіляється між частиною, яка продовжує визнаватися, та частиною, яка більше не визнається на основі відносної справедливої вартості цих частин.

4.24 Фінансові зобов'язання та інструменти власного капіталу

4.24.1 Класифікація на боргові зобов'язання або інструменти власного капіталу

Боргові інструменти та інструменти власного капіталу, випущені Компанією, класифікуються як фінансові зобов'язання або як власний капітал залежно від сутності договірних відносин, а також визначень фінансового зобов'язання та інструмента власного капіталу.

4.24.2 Інструмент власного капіталу

Інструмент власного капіталу - це будь-який договір, що підтверджує право на частку активів підприємства після вирахування всіх його зобов'язань. Інструменти власного капіталу, випущені Компанією, відображаються в розмірі надходжень за ними за вирахуванням прямих витрат на випуск.

Викуп інструментів власного капіталу Компанії відноситься до зменшення капіталу. Вигоди чи втрати від покупки, продажу, випуску або анулювання інструментів власного капіталу Компанії не відображаються в прибутку або збитках.

4.24.3 Складні інструменти

Складні інструменти (конвертовані облігації), випущені Компанією, розглядаються як такі, що складаються з двох окремих компонентів: компонент капіталу і зобов'язань. Компоненти класифікуються залежно від суті договору, а також визначень фінансових зобов'язань та інструмента власного капіталу. Опціон на конвертацію, який передбачає обмін фіксованої суми грошових коштів або інших фінансових активів на фіксовану кількість інструментів власного капіталу Компанії - це компонент власного капіталу.

На дату випуску справедлива вартість компонента зобов'язань визначається за ринковою ставкою відсотка за аналогічними неконвертованими інструментами. Компонент зобов'язань відображається як зобов'язання за амортизованою вартістю до конвертації або настання терміну погашення інструмента.

Опціон на конвертацію (компонент власного капіталу) оцінюється шляхом вирахування справедливої вартості компонента зобов'язань із загальної вартості складного фінансового інструмента. Отримана величина відноситься до капіталу за вирахуванням податку на прибуток і згодом не переоцінюється. Компонент власного капіталу відображається до виконання опціону, після чого переноситься в емісійний дохід. Якщо опціон не виконаний, компонент власного капіталу переноситься на нерозподілений прибуток. При цьому не виникають будь-які прибутки або збитки.

Витрати на випуск конвертованих облігацій пропорційно розподіляються між компонентом зобов'язань і компонентом власного капіталу. Витрати на випуск компонента власного капіталу визнаються в капіталі. Витрати на випуск компонента зобов'язань включаються до балансової вартості компонента зобов'язань і списуються на термін звернення конвертованих облігацій за методом ефективної ставки відсотка.

4.24.4 Фінансові зобов'язання

Фінансові зобов'язання класифікуються або як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки, або як інші фінансові зобов'язання.

4.24.4.1 Фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки

Фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки, включають фінансові зобов'язання, (i) які є умовним відшкодуванням, яке може бути виплачене покупцем в рамках об'єднання бізнесу, що визнають згідно з МСФЗ (IFRS) 3; (ii) призначені для перепродажу, і (iii) фінансові зобов'язання, відображені при первісному відображенні в обліку як оцінювані за справедливою вартістю через прибутки або збитки.

Фінансове зобов'язання класифікується як «призначене для перепродажу», якщо воно:

- приймається з основною метою зворотного викупу в найближчій перспективі;
- при первісному прийнятті до обліку входить в портфель фінансових інструментів, керований Г Компанією як єдиний портфель з недавньою історією короткострокових покупок і перепродажів; або
- є виробничим фінансовим інструментом, не позначеним як інструмент хеджування в угоді ефективного хеджування.

Фінансове зобов'язання, крім фінансового зобов'язання, призначеного для перепродажу і умовного відшкодування, яке може бути виплачене покупцем в рамках об'єднання бізнесу, може бути позначено як фінансове зобов'язання, що оцінюється за справедливою вартістю через прибутки або збитки в момент первісного відображення в обліку, якщо:

- застосування такої класифікації усуває або значно скорочує обліковий дисбаланс, який міг би виникнути в іншому випадку;
- фінансове зобов'язання входить до групи фінансових активів, фінансових зобов'язань або групи фінансових активів і фінансових зобов'язань, керованою і оцінюваною за справедливою вартістю відповідно до документально оформленої стратегії управління ризиками або інвестиційної стратегії підприємства, і інформація про таку групу визначається підприємством на цій основі;
- фінансове зобов'язання є частиною інструменту, що містить один або кілька вбудованих виробничих фінансових інструментів, і МСФЗ (IFRS) 39 дозволяє позначити інструмент в цілому як оцінюваний за справедливою вартістю через прибутки або збитки.

Фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки, визнаються за справедливою вартістю з віднесенням переоцінки на прибутки або збитки. Відсотки, сплачені за фінансовими зобов'язаннями, відображаються в звіті про фінансові результати в рядку «Інші прибутки і збитки».

Інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання (в тому числі кредити, торговельна та інша кредиторська заборгованість) згодом обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Метод ефективної ставки відсотка використовується для розрахунку амортизованої вартості фінансових зобов'язань та розподілу відсоткових доходів (витрат) протягом відповідного періоду. Ефективна ставка відсотка – це ставка, яка точно дисконтує очікувані майбутні грошові надходження (виплати) грошових коштів (включаючи всі отримані або сплачені гонорари за договорами, які становлять невід'ємну частину ефективної ставки відсотка, витрати на операцію та інші премії або дисконти) протягом очікуваного строку використання фінансового активу (зобов'язання) або (якщо доцільно) коротшого строку, до чистої балансової вартості на момент їхнього первісного визнання.

Доходи за борговими інструментами відображаються за методом ефективної ставки відсотка, за виключенням

фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через прибутки або збитки.

4.24.4.2 Контракти фінансової гарантії

Контракт фінансової гарантії - це контракт, який зобов'язує емітента здійснювати конкретні виплати на відшкодування збитків, понесених держателем (власником) через те, що відповідний боржник не проводить своєчасні платежі за умовами боргового інструменту.

Зобов'язання за контрактом фінансової гарантії, укладеним Компанією, первісно оцінюються за справедливою вартістю, якщо керівництво не визначає їх як оцінювані за справедливою вартістю через прибутки або збитки, і згодом відображаються за найбільшою з:

- вартості зобов'язань, яка визначається відповідно до МСФЗ (IFRS) 37;
- первісно визнаної суми за вирахуванням, якщо це необхідно, накопиченої амортизації, визнаної відповідно до політики визнання доходу.

4.24.4.3 Припинення визнання фінансових зобов'язань

Компанія припиняє визнавати фінансові зобов'язання тільки при їх погашенні, анулюванні або закінченні строку їхньої дії. Різниця між балансовою вартістю списаного фінансового зобов'язання та сумою компенсації, яка була сплачена або підлягає сплаті, визнається у складі прибутку або збитку.

4.25 Похідні фінансові інструменти

Компанія використовує похідні фінансові інструменти (похідні фінансові інструменти, деривативи), у тому числі валютні форварди, відсоткові і валютні свопи для управління процентним та валютним ризиком.

Деривативи спочатку відображаються в обліку за справедливою вартістю на дату укладення договору і згодом переоцінюються за справедливою вартістю на кожну звітну дату. Зміни справедливої вартості відображаються в прибутку або збитках, крім похідних фінансових інструментів, визначених як інструменти хеджування в угоді ефективного хеджування. Терміни визнання прибутку або збитків за інструментами хеджування залежать від суті угод хеджування.

4.25.1 Вбудовані виробничі фінансові інструменти

Деривативи, вбудовані в непохідні гібридні контракти, враховуються як окремі похідні фінансові інструменти, якщо вони задовольняють визначення похідних фінансових інструментів, а характеристики і ризику за ними не знаходяться в тісному зв'язку з основним контрактом, і основний контракт не відноситься до оцінюваних за справедливою вартістю через прибутки або збитки.

4.26 Облік хеджування

Компанія позначає окремі інструменти хеджування, включаючи похідні фінансові інструменти, вбудовані похідні фінансові інструменти і непохідні фінансові інструменти (за валютними ризиками), як інструменти хеджування справедливої вартості, хеджування грошових потоків або хеджування чистих інвестицій в закордонну господарську одиницю. Інструменти хеджування валютного ризику за зобов'язаннями щодо майбутніх операцій враховуються як інструменти хеджування грошових потоків.

Компанія документально оформлює відносини між інструментами хеджування і статтею хеджування з моменту їх визначення відповідно до стратегій управління ризиками та хеджування. Крім того, в момент визначення відносин хеджування і надалі Компанія регулярно документує ефективність інструменту хеджування з точки зору компенсації змін справедливої вартості або грошових потоків, пов'язаних з хеджованим ризиком.

4.26.1 Хеджування справедливої вартості

Зміни справедливої вартості похідних фінансових інструментів, позначених як інструменти хеджування справедливої вартості і які відповідають критеріям визнання, відразу відносяться на прибутки або збитки разом зі змінами справедливої вартості хеджованих статей, що відносяться до хеджованого ризику. Зміни справедливої вартості інструментів хеджування і зміни хеджованої статті, пов'язані з хеджованим ризиком, відображаються в прибутку або збитках за рядком, що відноситься до хеджування.

Облік хеджування припиняється на дату:

- а) коли Компанія припиняє відносини хеджування,
- б) закінчення терміну дії, продажу, розірвання або виконання інструментів хеджування, або

в) коли фінансовий інструмент припиняє задовольняти вимогам обліку як інструмент хеджування.

Наступні коригування хеджованих статей на зміну справедливої вартості, пов'язану з хеджованим ризиком, списуються в прибутках або збитках.

4.26.2 Хеджування грошових потоків

Ефективна частка змін справедливої вартості похідних фінансових інструментів, визначених як інструменти хеджування грошових потоків, і які відповідають критеріям визнання, відображається в іншому сукупному прибутку і накопичується за статтею резерву хеджування грошових потоків. Неефективна частка змін справедливої вартості інструментів хеджування грошових потоків включається в прибутки або збитки звітного періоду і відображається в рядку «Інші прибутки і збитки».

Суми, раніше визнані в іншому сукупному прибутку, рекласифікуються в прибутки або збитки в періоди, коли хеджована стаття впливає на прибутки або збитки, в той рядок, за яким відображається списання хеджованої статті. Однак, якщо в результаті очікуваної високо ймовірної угоди визнається нефінансовий актив або нефінансове зобов'язання, зміни, накопичені в іншому сукупному прибутку, переносяться з іншого сукупного доходу до первісної вартості нефінансового активу або зобов'язання.

Облік хеджування припиняється на дату:

- а) коли Компанія припиняє відносини хеджування,
- б) закінчення терміну дії, продажу, розірвання або виконання інструменту хеджування, або
- в) коли фінансовий інструмент припиняє задовольняти вимогам обліку як інструмент хеджування.

Зміни, накопичені в іншому сукупному прибутку, списуються в прибутки або збитки одночасно з результатами угоди, яка раніше розглядалася як високо ймовірна. Якщо виконання угоди, що раніше розглядалася як високо ймовірна, більше не очікується, відповідні зміни, накопичені в іншому сукупному прибутку, відображаються в прибутку або збитку.

4.26.3 Інструменти хеджування чистих інвестицій в закордонну господарську одиницю

Інструменти хеджування чистих інвестицій враховуються аналогічно інструментам хеджування грошових потоків. Ефективна частка змін справедливої вартості інструментів хеджування чистих інвестицій визнається в іншому сукупному прибутку і накопичується за статтею «Резерв перерахунку іноземної валюти». Неефективна частка змін справедливої вартості інструментів хеджування чистих інвестицій включається в прибутки або збитки у рядку «Інші прибутки і збитки».

Ефективна частка змін справедливої вартості інструментів хеджування чистих інвестицій рекласифіковується з резерву перерахунку іноземної валюти в прибутки або збитки при продажу іноземних підрозділів.

5. ДОХОДИ

Структура доходів від виробничої та торгової діяльності Компанії:

5.1 Доходи від продажу	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Доходи від продажу готової продукції	1 669 472	2 000 005
Доходи від продажу товарів	43 733	83 366
Доходи від реалізації послуг	1 722	2 301
Разом:	1 714 927	2 085 673

5.2 Інші доходи	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Дохід від реалізації фінансових інвестицій	26 400	102 258
Відшкодування раніше списаних активів	13 442	1 014
Дохід від операційної оренди активів	2 204	2 639
Прибуток від реалізації інших оборотних активів	766	8 129
Доходи від безоплатно одержаних оборотних активів	340	348
Дохід від списання зобов'язань	75	79
Чистий прибуток від курсових різниць	-	1 303
Інші доходи	8 811	13 109
Разом:	52 038	128 879

6. ВИТРАТИ

Структура витрат від виробничої та торгової діяльності Компанії:

6.1 Собівартість продажу продукції, товарів, робіт та послуг	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Матеріали	(896 934)	(922 344)
Заробітна плата та соціальне страхування	(92 968)	(125 631)
Енерговитрати	(26 971)	(33 414)
Амортизація	(12 872)	(15 398)
Загальновиробничі витрати	(12 716)	(30 939)
Витрати на ремонт та обслуговування обладнання	(10 559)	(41 183)
Разом:	(1 053 020)	(1 168 909)

6.2 Адміністративні витрати	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Заробітна плата	(58 025)	(68 166)
Послуги	(23 232)	(47 259)
Податки	(18 638)	(21 794)
Соціальне страхування	(10 731)	(12 949)
Матеріали	(6 384)	(215)
Оренда	(3 820)	(327)
Амортизація	(3 262)	(5 793)
Разом:	(124 092)	(156 503)

6.3 Витрати на збут	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Маркетингові послуги та послуги з просування товарів	(179 310)	(363 527)
Заробітна плата	(65 026)	(68 412)
Оренда	(14 183)	(219)
Соціальне страхування	(11 867)	(13 794)
Матеріали	(9 640)	(64)
Транспортні послуги	(2 122)	(23 730)
Амортизація	(1 698)	(2 218)
Інші послуги	(22 976)	(39 167)
Разом:	(306 822)	(511 131)

6.4 Інші витрати	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Роялті	(50 487)	(38 089)
Послуги	(37 744)	(37 590)
Заробітна плата	(36 277)	(38 941)
Списання реалізованих фінансових інвестицій	(23 090)	(102 008)
Сумнівні та безнадійні борги	(17 598)	(31 970)
Матеріали	(14 080)	(17 580)
Соціальне страхування	(8 829)	(9 735)
Нестачі та псування	(6 635)	(3 051)
Збиток від курсових різниць	(6 204)	-
Амортизація	(4 562)	(5 565)
Благодійна допомога	(2 725)	(6 263)
Збиток від реалізації іноземної валюти	(1 258)	(1 157)
Штрафи	(137)	(132)
Списання необоротних активів	(50)	(24)
Інші витрати	(7 443)	(10 984)
Разом:	(217 119)	(303 089)

6.5 Фінансові витрати	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Проценти по кредитах та банківських овердрафтах	(37 252)	(26 120)
Разом:	(37 252)	(26 120)

7. ПОДАТКИ

7.1 Поточні податкові активи	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Податок на додану вартість	14 410	28 187
Податок на доходи фізичних осіб	2	-
Інші податкові активи	5	3
Разом:	14 417	28 190

7.2 Поточні податкові зобов'язання	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Податок на доходи фізичних осіб	1 784	2 507
Податок на прибуток	1 048	6 442
Інші податкові зобов'язання	1 272	1 862
Разом:	4 104	10 811

7.3 Податок на прибуток	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Поточні витрати з податку на прибуток	(10 161)	(13 657)
Відстрочені податкові витрати щодо тимчасових різниць	456	2 538
Разом:	(9 705)	(11 119)

7.4 Узгодження відрахувань з податку на прибуток	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Прибуток (збиток) до оподаткування	48 451	49 449
Теоретичний податок за нормативною ставкою 18%	(8 721)	(8 901)
Ефект від статей, що не є оподаткованими	(1 440)	(4 756)
Відстрочені податкові витрати щодо тимчасових різниць	456	2 538
Разом:	(9 705)	(11 119)

Поточна заборгованість за податками обґрунтована господарською діяльністю Компанії. Інші податки і збори включають розрахунки за акцизним збором, військовий збір, екологічний податок, збір за спеціальне використання води, плата за користування надрами, податок на майно, плата за землю.

Податок на додану вартість розраховано і сплачено згідно податкового законодавства України.

8. ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ АКТИВИ ТА ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Відстрочені податки були розраховані на всі тимчасові різниці з використанням ставки оподаткування у розмірі: для 2017 року - 18%, для 2018 року - 18%.

Податковий ефект тимчасових різниць, який зменшує суму оподаткування:

8.1 Відстрочені податкові активи	31.12.2017р.	Вплив на прибуток чи збиток	31.12.2018р.
Забезпечення майбутніх витрат і платежів	433	(431)	2
Разом відстроченого податкового активу	433	(431)	2

Податковий ефект тимчасових різниць, який збільшує суму оподаткування:

8.2 Відстрочені податкові зобов'язання	31.12.2017р.	Вплив на прибуток чи збиток	31.12.2018р.
Основні засоби	1 273	10	1283
Аванси надані постачальникам	2 979	(2979)	-
Разом відстрочених податкових зобов'язань	4 252	10	1283
Визнані відстрочені податкові зобов'язання	3 819	(2 538)	1 281

Податковий ефект тимчасових різниць, який зменшує суму оподаткування:

8.3 Відстрочені податкові активи	31.12.2016р.	Вплив на прибуток чи збиток	31.12.2017р.
Забезпечення майбутніх витрат і платежів	38	395	433
Разом відстроченого податкового активу	38	395	433

Податковий ефект тимчасових різниць, який збільшує суму оподаткування:

8.4 Відстрочені податкові зобов'язання	31.12.2016р.	Вплив на прибуток чи збиток	31.12.2017р.
Основні засоби	1 327	(54)	1 273
Аванси надані постачальникам	2 986	(7)	2 979
Разом відстрочених податкових зобов'язань	4 313	(61)	4 252
Визнані відстрочені податкові зобов'язання	4 275	(456)	3 819

9. ОСНОВНІ ЗАСОБИ

9.1 Основні засоби в Звіті про фінансовий стан	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Первісна вартість	393 424	442 322
Накопичена амортизація	(208 538)	(228 961)
Чиста балансова вартість	184 886	213 361
Об'єкти незавершеного будівництва	21 654	26 809
Земельні ділянки	4 427	4 427
Будинки та споруди	99 608	104 658
Машини та обладнання	51 629	70 197
Транспортні засоби	3 988	3 024
Інструменти, прилади та інвентар	3 538	4 012
Багаторічні насадження	42	35
Інші	-	199
Чиста балансова вартість	184 886	213 361

Станом на 31.12.2018р. та 31.12.2017р. основні засоби Компанії відображені за фактичними витратами, що були понесені для їхнього придбання. Рух за групами основних засобів відображено в таблиці 9.2. Витрати, понесені для підтримання об'єктів в робочому стані, включались до складу витрат. Амортизація основних засобів нараховувалась із застосуванням прямолінійного методу.

Протягом звітного періоду змін в оцінках термінів експлуатації, ліквідаційної вартості, а також зміни методів амортизації основних засобів Компанії не було.

Надходження основних засобів протягом звітного періоду здійснювалося шляхом придбання нових об'єктів основних засобів за грошові кошти та шляхом створення основних засобів власними силами.

Станом на 31.12.2018р. існують обмеження прав власності Компанії на основні засоби: чиста балансова вартість основних засобів, що передані у заставу, складає 85 394 тис.грн. (станом на 31.12.2017р. – 83 145 тис.грн.).

Станом на 31.12.2018р. Компанія не має договірних зобов'язань щодо придбання основних засобів.

Рух за групами основних засобів:

9.2 Рух основних засобів за групами	Об'єкти незавершеного будівництва	Земельні ділянки	Будинки та споруди	Машина та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади та інвентар	Багаторічні насадження	Інші	Всього
Станом на 31.12.2016р.									
Первісна вартість	14 690	4 427	135 767	183 717	5 796	12 195	76	9 657	366 325
Накопичена амортизація	-	-	(40 393)	(136 694)	(2 532)	(8 998)	(26)	(9 657)	98 300
Чиста балансова вартість	14 690	4 427	95 374	47 023	3 264	3 197	50	-	168 025
Надходження (первісна вартість)	14 076	-	4 982	17 270	1 644	1 298	-	-	39 270
Надходження (зносу)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Переведення з однієї категорії в іншу	(5 861)	-	3 052	2 771	-	38	-	-	-
Вибуття (первісна вартість)	(501)	-	-	(794)	(208)	(261)	-	(9 657)	11 421
Вибуття (знос)	-	-	-	713	208	256	-	9 657	10 834
Амортизаційні відрахування	-	-	(3 800)	(15 123)	(920)	(956)	(8)	-	20 807
Станом на 31.12.2017р.									
Первісна вартість	21 654	4 427	143 801	202 964	7 232	13 270	76	-	393 424
Накопичена амортизація	-	-	(44 193)	(151 335)	(3 244)	(9 732)	(34)	-	108 538
Чиста балансова вартість	21 654	4 427	99 608	51 629	3 988	3 538	42	-	184 886
Надходження (первісна вартість)	47 624	-	8 220	-	-	-	-	-	55 844
Надходження (зносу)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Переведення з однієї категорії в іншу	(43 219)	-	1 100	40 257	5	1 643	-	214	0
Вибуття (первісна вартість)	-	-	(146)	(6 858)	(206)	(487)	-	-	(7 697)
Вибуття (знос)	-	-	146	2 934	206	482	-	-	3 768
Амортизаційні відрахування	-	-	(4 270)	(17 994)	(969)	(1 199)	(8)	(15)	(24 455)
Станом на 31.12.2018р.									
Первісна вартість	26 809	4 427	152 975	236 363	7 031	14 427	76	214	442 322
Накопичена амортизація	-	-	(48 317)	(166 166)	(4 007)	(10 415)	(41)	(15)	(228 961)

9.2 Рух основних засобів за групами	Об'єкти незавершеного будівництва	Земельні ділянки	Будинки та споруди	Машина та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади та інвентар	Багаторічні насадження	Інші	Всього
Чиста балансова вартість	26 809	4 427	104 658	70 197	3 024	4 012	35	199	213 361

10. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

10.1 Нематеріальні активи у Звіті про фінансовий стан	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Первісна вартість	16 897	18 983
Накопичена амортизація	(10 416)	(12 509)
Чиста балансова вартість	6 481	6 474
Нематеріальні активи у процесі розробки	1 836	116
Права на комерційні позначення	436	1 277
Права на об'єкти промислової власності	16	7
Авторські та суміжні права	1 963	2 603
Інші нематеріальні активи	2 230	2 471
Чиста балансова вартість	6 481	6 474

Придбані нематеріальні активи Компанія враховує за собівартістю. Подальша оцінка нематеріальних активів здійснюється відповідно до МСБО 38 «Нематеріальні активи» і складає собівартість нематеріального активу за вирахуванням зносу або збитків від зменшення корисності нематеріального активу.

Амортизація нематеріальних активів здійснюється на прямолінійній основі виходячи з термінів корисної дії нематеріального активу. Витрати на амортизаційні відрахування відображені у складі адміністративних витрат Компанії. Станом на 31.12.2018р. на балансі Компанії немає нематеріальних активів з невизначеним строком корисної дії або таких, що виготовлені в результаті власних дослідних робіт Компанії.

Протягом звітного періоду змін в оцінках термінів експлуатації, а також зміни методів амортизації нематеріальних активів Компанії не було.

Обмеження права власності Компанії на нематеріальні активи станом на 31.12.2018р. та 31.12.2017р. відсутні. Станом на 31.12.2018р. Компанія не має договірних зобов'язань щодо придбання нематеріальних активів.

11. ІНШІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ

До інших фінансових активів віднесені внески до статутних капіталів компаній, якими Компанія планує володіти протягом невизначеного періоду часу і реалізувати в разі потреби забезпечення ліквідності. В умовах відсутності активного ринку і неможливості в зв'язку з цим визначити справедливую вартість, ці інвестиції обліковуються за собівартістю. Справедливу вартість визначити неможливо.

11.1 Інші фінансові активи	Сума внесків до статутного капіталу, тис.грн.	
	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Акції	54 042	54 042
Корпоративні права	76	76
Разом:	54 118	54 118

12. ЗАПАСИ

12.1 Запаси у Звіті про фінансовий стан	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Сировина й матеріали	278 887	355 614
Незавершене виробництво	123 062	83 541

12.1 Запаси у Звіті про фінансовий стан	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Готова продукція	66 648	89 444
Товари	4 961	11 437
Запасні частини	3 568	2 570
Пальне	86	191
Інші	10 255	11 246
Разом:	487 467	554 043

У звітному періоді на витрати було віднесено запасів на загальну суму 940 203 тис.грн. (за рік, що закінчився 31.12.2017р. — 927 038 тис.грн.).

Вартість товарів, що є у заставі, станом на 31.12.2018р. склала 40 630 тис.грн.

13. ТОРГІВЕЛЬНА ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

13.1 Торгівельна дебіторська заборгованість у Звіті про фінансовий стан	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Дебіторська заборгованість покупців	356 443	381 812
Резерв сумнівних боргів	(43 821)	(31 682)
Разом:	312 622	350 130

13.2 Торгівельна дебіторська заборгованість за періодами прострочена, але не знецінена	31.12.2017р.	31.12.2018р.
60-90 днів	1 149	19
91-120 днів	2 235	1 62
Більше 120 днів	8 642	2 977
Разом:	12 026	3158

Не прострочена торгова дебіторська заборгованість складає станом на 31.12.2018р.: 346 972 тис.грн (станом на 31.12.2017р.: 300 596 тис.грн.).

13.3 Резерв сумнівних боргів	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
На початок року	(56 682)	(43 821)
Списання боргів	12 861	12 139
Відрахування до резерву	-	-
На кінець року	(43 821)	(31 682)

13.4 Інша заборгованість	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Аванси видані	54 272	39 706
Інша поточна дебіторська заборгованість	16 044	3 145
Разом:	70 316	42 851

14. Поточні фінансові інвестиції

14.1 Поточні фінансові інвестиції	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Акції	22 000	-
Векселі	216 286	216 286
Разом:	238 286	216 286

15. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

15.1 Грошові кошти у Звіті про фінансовий стан	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Гроші на банківських рахунках в національній валюті	10 713	43 846
Гроші на банківських рахунках в іноземній валюті	354	1 877
Разом:	11 067	45 723

16. ІНШІ ОБОРОТНІ АКТИВИ

16.1 Інші оборотні активи	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Податковий кредит	2 875	1 818
Податкові зобов'язання	52	29
Грошові документи в національній валюті	7	-
Разом:	2 934	1 847

17. ВИПУЩЕНИЙ КАПІТАЛ

17.1 Випущений капітал у Звіті про фінансовий стан	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Зареєстрований капітал	290 100	290 100
Вилучений капітал	(1 121)	-
Разом:	288 979	290 100

17.2 Найменування власників	Частка у статутному капіталі, %	31.12.2017р.	Частка у статутному капіталі, %	31.12.2018р.
Юридичні особи – резиденти (частка у статутному фонді менше 10%)	98,63	285 032	98,42	285 519
Юридичні особи – нерезиденти (частка у статутному фонді менше 10%)	0,45	1 310	0,67	1 932
Фізичні особи – резиденти (частка у статутному фонді менше 10%)	0,91	2 632	0,91	2 644
Фізичні особи – нерезиденти (частка у статутному фонді менше 10%)	0,00	5	0,00	5
Разом:	99,99	288 979	100	290 100

18. ТОРГІВЕЛЬНА КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ІНШІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

18.1 Торгівельна кредиторська заборгованість та інші зобов'язання у Звіті про фінансовий стан	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Торгівельна кредиторська заборгованість	176 667	179 552
Аванси отримані	22	5 632
Інші поточні зобов'язання	65 847	427 851
Разом:	242 536	613 035

18.2 Інші поточні зобов'язання	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Розрахунки з іншими кредиторами	47 840	369 462
Розрахунки за заробітною платою	8 835	11 382
Розрахунки за відсотками	2 799	39 767
Податковий кредит	2 583	2 938
Розрахунки за соціальним страхуванням	2 253	2 461

18.2 Інші поточні зобов'язання	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Розрахунки по нарахованим дивідендам	1 425	1 425
Цільове фінансування	88	416
Векселі видані	24	-
Разом:	65 847	427 851

19. КРЕДИТИ

19.1 Кредити у Звіті про фінансовий стан	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Банківські кредити	313 656	253 656
Разом:	313 656	253 656

19.2 Кредити отримані по валютах	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Кредити в національній валюті	313 656	253 656
Разом:	313 656	253 656

19.3 Кредити отримані по строках	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Довгострокові кредити	313 656	
Короткострокові кредити		253 656
Разом:	313 656	253 656

Виконання зобов'язань за кредитними договорами станом на 31.12.2018р. забезпечено заставою на загальну суму 126 024 тис.грн., в тому числі основні засоби і товари в обігу.

20. ІНШІ ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

20.1 Інші	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Розрахунки по нарахованим відсоткам в національній валюті	37 938	-
Розрахунки по нарахованій комісії	165 997	-
Інші довгострокові позики в національній валюті	-	-
Разом:	203 935	-

21. ВИПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ

21.1 Розрахунки з персоналом	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Заборгованість перед персоналом	8 835	11 382
Заборгованість перед фондами соціального страхування	2 253	2 461
Разом:	11 088	13 843

21.2 Витрати на персонал	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Заробітна плата та соціальне страхування	238 617	288 952
Разом:	238 617	288 952

22. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

22.1 Забезпечення	Забезпечення невикористаних відпусток	Інші забезпечення	Разом
Станом на 31.12.2017р.	18 115	2 409	20 524
Нарахування за рік	29 654		29 654
Використано протягом року	(24 925)	(2 394)	(27 320)
Станом на 31.12.2018р.	22 844	13	22 857

23. ПРОГРАМИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Компанія здійснює платежі до Пенсійного фонду України за ставками та в розмірах визначених законодавством України. Ніяких інших програм пенсійного забезпечення Компанія не використовує. Будь-які можливі одноразові платежі працівникам, що виходять на пенсію, Компанія визнає витратами періоду, в якому такі виплати здійснювалися.

24. ЗМІНИ В ОБЛІКОВІЙ ПОЛІТИЦІ

Протягом звітного періоду облікова політика Компанії не змінювалася.

25. ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

Пов'язаними сторонами Компанії є власний управлінський персонал та акціонери згідно реєстру. Керівництво Компанії складається з Виконавчої дирекції, Наглядової ради та Ревізійної комісії. Операції з пов'язаними сторонами, за виключенням виплат ключовому управлінському персоналу, відсутні.

26. ПЕРЕРАХУНОК ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ

26.1 Коригування у Балансі (Звіті про фінансовий стан) та у Звіті про власний капітал на 31 грудня 2017 року

	Пояснення	31.12.2017р.	Коригування	31.12.2017р. (перераховано)
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1	8 594	(2 113)	6 481
первісна вартість		18 956	(2 059)	16 897
накопичена амортизація		(10 362)	(54)	(10 416)
Основні засоби		185 901	(1 015)	184 886
первісна вартість		394 174	(750)	393 424
знос		(208 273)	(265)	(208 538)
Інші необоротні активи		54 118		54 118
Усього за розділом I		248 613		245 485
II. Оборотні активи				
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	2	54 272	(19 861)	34 411
Інші оборотні активи		1 085 996		1 085 996
Усього за розділом II		1 140 268		1 120 407
Баланс		1 388 881		1 365 892
I. Власний капітал				
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		277 615	(22 989)	254 626
Інший капітал		322 692		322 692
Усього за розділом I		600 307		577 318

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	541 934	541 934
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	246 640	246 640
Баланс	1 388 881	1 365 892

Коригування пов'язані з наступними подіями:

- Компанія списала витрати по капітальним інвестиціям. За рахунок цього нерозподілений прибуток зменшився на 2 809 тис.грн.;
- Компанія списала на витрати амортизаційні відрахування по основним засобам та нематеріальним активам. За рахунок цього нерозподілений прибуток зменшився на 319 тис.грн.;
- Компанія списала безнадійну дебіторську заборгованість ПрАТ «АвтоКраз». За рахунок цього нерозподілений прибуток зменшився на 19 861 тис.грн.;

26.2 Коригування у Звіті про власний капітал на 31 грудня 2017 року	31.12.2017р.	Коригування	31.12.2017р. (Перераховано)
Нерозподілений прибуток	277 615	(22 989)	254 626
Разом коригувань капіталу:	277 615	(22 989)	254 626

27. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

На Компанію здійснюють вплив ризик держави, ризик податкової системи, кредитний ризик, ризик ліквідності, ринковий ризик (включно з валютним ризиком та ризиком процентної ставки) та ризик управління капіталом, що витікає з наявності у Компанії фінансових інструментів. У цих примітках надається інформація відносно впливу на Компанію кожного з вищезазначених ризиків, цілі Компанії, її політику та процедури відносно виміру та управління цими ризиками.

Додаткові пояснення щодо кількісної інформації наведені в інших частинах цієї фінансової звітності, а саме:

- інформація про доходи та витрати наведена у Примітках 5, 6;
- інформація відносно грошових коштів розкрита у Примітці 15;
- інформація про торговельну та іншу дебіторську заборгованість розкрита у Примітці 13;
- інформація про торговельну та іншу кредиторську заборгованість розкрита у Примітці 18.

Керівництво Компанії проводить активний контроль фінансових та ринкових ризиків, та приймає у разі необхідності, відповідні заходи.

a. Ризик геополітичного середовища

Україна пережила політичні та економічні зміни, що вплинули, і можуть продовжувати впливати на діяльність Компанії в цьому середовищі. У даний час Україна переживає період великих проблем, але в разі успішного їхнього подолання, країна може зайняти набагато вигідніше становище, ніж раніше. Велике поєднання природних, інтелектуальних, людських і виробничих ресурсів разом з ефективним і компетентним урядом відкриває багато нових можливостей для розвитку країни на геополітичній арені, що постійно змінюється. Отже, перспективи для майбутньої економічної стабільності в Україні істотно залежать від ефективності економічних заходів і реформ, що проводяться спільно з правовим, нормативним та політичним розвитком, які знаходяться поза контролем Компанії. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва можливого впливу українського бізнес-середовища на діяльність Компанії та її фінансове становище, хоча і майбутні умови господарювання можуть відрізнятись від оцінки керівництва.

b. Ризики податкової системи України

В Україні основним документом, що регулює різні податки, встановлені як центральними, так і місцевими органами влади, є Податковий Кодекс України. Такі податки включають податок на додану вартість, податок на прибуток, податок з доходів фізичних осіб та інші податки.

Податкові декларації/відшкодування є предметом перегляду та розглядання багатьох органів влади, які уповноважені законодавством накладати значні штрафи, пені та нараховувати відсотки. Такі обставини загалом створюють в Україні більше податкових ризиків у порівнянні з країнами, які мають більш розвинені податкові системи. Загалом, українські податкові органи можуть переглянути податкові зобов'язання платників податків

лише протягом трьох років після подання відповідного податкового відшкодування. Однак, таке законодавче обмеження в часі може не братися до уваги або бути продовженим за певних обставин.

с. Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик фінансових втрат Компанії у випадку невиконання зобов'язань клієнтом або контрагентом за відповідною угодою. У звітному періоді фінансові активи Компанії, які піддаються кредитному ризику, представлені: грошовими коштами та залишками на банківських рахунках, торговельною та іншою дебіторською заборгованістю (за виключенням дебіторської заборгованості, яка не представлена фінансовими активами).

Схильність до кредитного ризику

Балансова вартість фінансових активів – це максимальна вартість, яка підлягає кредитному ризику. Максимальний рівень кредитного ризику станом на 31.12.2018р. та 31.12.2017р. наступний:

27.1 Активи у Звіті про фінансовий стан	Примітки	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Інші фінансові інвестиції	11	54 118	54 118
Торгівельна дебіторська заборгованість, чиста	13	312 622	350 130
Інша поточна дебіторська заборгованість	13	16 044	3 145
Грошові кошти та їх еквіваленти	15	11 067	45 723
Разом:		393 851	453 116

Кредитний ризик Компанії переважно відноситься до торговельної дебіторської заборгованості з клієнтами (покупцями продукції). Схильність Компанії до кредитного ризику у більшій мірі залежить від особливостей кожного клієнта.

Кредитний ризик Компанії контролюється та аналізується на підставі окремо взятих випадків і керівництво Компанії вважає, що кредитний ризик відповідним чином відображається шляхом уцінки, яка напряду зменшує балансову вартість дебіторської заборгованості.

d. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик невиконання Компанією своїх фінансових зобов'язань на дату їхнього погашення. Підхід Компанії до управління ліквідністю полягає в забезпеченні, у можливих межах, постійної наявності у Компанії відповідної ліквідності, яка б дозволяла відповідати на її зобов'язання своєчасно (як в нормальних умовах, так і у випадку виникнення нестандартних ситуацій), уникаючи неприйнятних збитків або ризику пошкодження репутації Компанії.

Відповідальність за управління ризиком втрати ліквідності повністю несе управлінський персонал Компанії, який розробив відповідну структуру для управління потребами Компанії у довгостроковому, середньостроковому та короткостроковому фінансуванні, та для контролю над ліквідністю. Компанія управляє ризиком втрати ліквідності за допомогою дотримання достатніх резервів, використання банківських ресурсів та позик, а також за допомогою постійного моніторингу, передбачуваного та фактичного руху грошових коштів, а також, поєднання термінів настання платежів по активах та зобов'язаннях Компанії.

Аналіз ліквідності полягає в порівнянні коштів по активу, згрупованих за ступенем їх ліквідності і розташованих у порядку убавання ліквідності, із зобов'язаннями по пасиву, згрупованими за термінами їх погашення і розташованими у порядку зростання термінів погашення.

27.2 Активи у порядку убавання ліквідності	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Найбільш ліквідні активи (A1)	11 067	45 723
Швидко реалізовані активи (A 2)	641 734	644 474
Повільно реалізовані активи (A3)	487 467	554 043
Важко реалізовані активи (A4)	248 613	273 953
Разом:	1 388 881	1 518 193

27.3 Пасиви у порядку зростання термінів погашення	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Найбільш термінові зобов'язання (П1)	246 616	646 703
Короткострокові пасиви (П2)	24	253 656
Довгострокові пасиви (П3)	541 934	1 281
Власний капітал (П4)	600 307	616 553
Разом:	1 388 881	1 518 193

У таблиці нижче визначено абсолютні величини платіжних надлишків або нестач на 31.12.2018р. та на 31.12.2017р.:

27.4 Групи активів та пасивів	Надлишок (нестача)	
	31.12.2017р.	31.12.2018р.
1	(235 549)	(600 980)
2	641 710	390 818
3	(54 467)	552 762
4	(351 694)	(342 600)

Звіт про фінансовий стан вважається абсолютно ліквідним, якщо виконуються умови: $A1 > P1$, $A2 > P2$, $A3 > P3$, $A4 < P4$. Станом на 31.12.2018р. звіт про фінансовий стан Компанії є ліквідним оскільки виконуються три умови ліквідності з чотирьох.

У наступній таблиці наданий аналіз ліквідності Компанії станом на 31.12.2018р. та на 31.12.2017р. за допомогою розрахунку показників ліквідності.

27.5 Показники ліквідності	31.12.2017р.	31.12.2018р.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,045	0,051
Коефіцієнт швидкої ліквідності	2,647	0,762
Коефіцієнт поточної ліквідності	4,623	1,378

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яку частину кредиторської заборгованості підприємство може погасити негайно. Значення даного показника не повинне опускатися нижче 0,2. Станом на 31.12.2018р. Компанія може негайно погасити 5,1 % кредиторської заборгованості (на 31.12.2017р. – 4,5 %).

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує наскільки ліквідні кошти підприємства покривають його короткострокову заборгованість. В ліквідні активи підприємства включаються всі оборотні активи підприємства, за винятком товарно-матеріальних запасів. Рекомендоване значення даного показника від 0,7-0,8 до 1,5. Станом на 31.12.2018р. ліквідні кошти Компанії покривають її короткострокову заборгованість на 76,2 % (на 31.12.2017р. – 264,7 %).

Коефіцієнт поточної ліквідності показує чи достатньо у підприємства коштів, які можуть бути використані ним для погашення своїх короткострокових зобов'язань протягом року. Рекомендоване значення даного показника від 1 до 2. Станом на 31.12.2018р. та на 31.12.2017р. у Компанії достатньо коштів для погашення своїх короткострокових зобов'язань.

У наступній таблиці наданий аналіз монетарних зобов'язань, згрупованих на підставі терміну, що залишився до дати погашення зобов'язання за контрактом, після 31.12.2017р.:

27.6 Зобов'язання у звіті про фінансовий стан на 31 грудня 2017 року	До 1 року	Від 1 року до 5 років	Більше 5 років	Разом
Довгострокові кредити банків	-	313 656	-	313 656
Інші довгострокові зобов'язання	-	203 935	-	203 935
Векселі видані	24	-	-	24
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	176 667	-	-	176 667
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1 425	-	-	1 425
Інші поточні зобов'язання	53 310	-	-	53 310
Разом:	231 426	517 591	-	749 017

У наступній таблиці наданий аналіз монетарних зобов'язань, згрупованих на підставі терміну, що залишився до дати погашення зобов'язання за контрактом, після 31.12.2018р.:

27.7 Зобов'язання у Звіті про фінансовий стан на 31 грудня 2018 року	До 1 року	Від 1 року до 5 років	Більше 5 років	Разом
Довгострокові кредити банків	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	179 552	-	-	179 552
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1 425	-	-	1 425
Інші поточні зобов'язання	719 382	-	-	719 382
Разом:	900 359	-	-	900 359

Суми торгівельної та іншої заборгованості, які приведено вище, не включають суми заборгованості з авансів отриманих, заробітної плати та податків.

Відповідно до планів Компанії, вимоги щодо її робочого капіталу виконані як з боку надходження грошових коштів від операційної діяльності, так і з позиції кредитних коштів, коли надходжень від діяльності недостатньо для своєчасного погашення зобов'язань.

е. Валютний ризик

У відношенні валютного ризику керівництво встановлює ліміти на рівень схильності ризику в розрізі валют і в цілому. Здійснюється контроль над позиціями.

Відповідно до МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», валютний ризик виникає за фінансовими інструментами у валюті, яка не є функціональною і є монетарними за характером; ризики, пов'язані з перерахунком валют, не враховуються.

Головним чином, Компанія здійснює свою діяльність в таких валютах: українська гривня, Євро, долар США, російський рубль.

ф. Ризик процентної ставки

Компанія схильна до впливу коливань процентних ставок, які можуть негативно вплинути на фінансові результати Компанії.

г. Управління капіталом

Управління капіталом Компанії спрямовано на забезпечення безперервності діяльності підприємства з одночасним зростанням приросту прибутків через оптимізацію співвідношення власних та залучених коштів.

Керівництво вживає заходів по дотриманню рівня капіталу на рівні, що є достатнім для забезпечення оперативних та стратегічних потреб Компанії, а також для підтримки довіри з боку інших учасників ринку. Це досягається через ефективне управління грошовими коштами, постійного контролю виручки та прибутку Компанії, а також плануванням довгострокових інвестицій, що фінансуються за рахунок коштів від операційної діяльності Компанії. Виконуючи ці заходи Компанія намагається забезпечити стабільне зростання прибутків.

27.8 Розрахунок фінансових показників	Примітки	31.12.2017р. (перераховано)	31.12.2018р.
Зареєстрований капітал	17	290 100	290 100
Емісійний дохід		1 023	807
Резервний капітал		32 690	34 607
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		254 626	291 039
Вилучений капітал	17	(1 121)	-
Разом власного капіталу		577 318	616 553
Довгострокові кредити банків	19	313 656	-
Інші довгострокові зобов'язання	20	203 935	-
Короткострокові кредити банків		-	253 656
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	18	176 667	179 552

27.8 Розрахунок фінансових показників	Примітки	31.12.2017р. (перераховано)	31.12.2018р.
Інша поточна кредиторська заборгованість	18	69 973	467 151
Загальна сума позичених коштів		764 231	900 359
Грошові кошти та їх еквіваленти	15	11 067	45 723
Чистий борг		753 164	854 636
Разом власний капітал та чистий борг		1 353 471	1 471 189
Чистий борг/Власний капітал та чистий борг		0,556	0,581

Показник накопиченого прибутку Компанії у 2018 році характеризується збільшенням порівняно з 2017 роком. Так, з 31.12.2018р. по 31.12.2017р. показник збільшився на 36 413 тис.грн. Загальна сума власного капіталу Компанії станом на 31.12.2018р. збільшилась на 39 235 тис.грн. порівняно з 31.12.2017р. Загальна сума позикових коштів станом на 31.12.2018р. збільшилась на 18 % порівняно з 31.12.2017р. Станом на 31.12.2018р. загальна сума позикових коштів склала 900 359 тис.грн.

27.9 Розрахунок фінансових показників	За рік, що закінчився 31.12.2017р.	За рік, що закінчився 31.12.2018р.
Прибуток (збиток) до оподаткування	48 451	49 449
Витрати на відсотки	37 252	26 120
ЕБІТ (прибуток до вирахування податків, витрат на відсотки)	85 703	75 569
Амортизація основних засобів та нематеріальних активів	22 394	29 428
ЕБІТДА (прибуток до вирахування податків, витрат на відсотки та амортизації)	108 097	104 997
Чистий борг на кінець року	753 164	854 636
Чистий борг на кінець року/ЕБІТДА	6,97	8,14

Під терміном ЕБІТДА мається на увазі аналітичний показник, що дорівнює обсягу прибутку до вирахування витрат за відсотками, сплати податків та амортизаційних відрахувань. Протягом звітних періодів у підходах до управління капіталом змін не відбувалось. У 2018 році показник ЕБІТДА збільшився на 101 472 тис.грн. порівняно з 2017 роком.

h. Операційний ризик

У 2018 році фінансові результати Компанії характеризуються як задовільні. У 2018 році прибуток склав 38 330 грн. у порівнянні з прибутком у сумі 38 746 тис.грн. у 2017 році. Показник ЕБІТДА збільшився у 2018 році у порівнянні з 2017 роком.

28. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

Подій після звітної дати, які б мали суттєвий вплив на діяльність компанії, не відбувалось.